

ÁRA (Bukarestben is) 5 LEJ

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZAM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 139. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Péntek, 1928 június hó 22.

A dunai államok közös gazdasági intézete az ősszel alakul meg

Hantos Elemér az összes utódállamok gazdasági terveinek megbízásából kidolgozta a működési tervezetet

(A Brassói Lapok bécsi szerkesztőségétől.)
A tavasszal megtartott Mitteleuropäische Wirtschaftstagung megbízásából Hantos Elemér dr. nyugalmazott magyar államtitkár kidolgozta a Bécsben létesítendő közép-európai gazdasági intézet működési tervezetét.

A közép-európai gazdasági intézet már az őszi folyamán megalakul Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia és Jugoszlávia gazdasági intézményeinek részvételével. Az intézet székhelye Bécs lesz, és évenként felváltva, osztrák, magyar, csehszlo-

vák, lengyel, román, illetőleg jugoszláv elnök fogja működését irányítani.

Az intézet alakításában, mint a Brassói Lapok bécsi szerkesztősége értesül, az említett utódállamok bécsi követségei is részt vesznek. Hantos Elemér dr. nagyszabású működési tervet dolgozott ki az intézet számára, amely iparkodni fog az egyes utódállamok gazdaság politikáját közös platformra hozni és minden megkötöttség nélkül az utódállamok gazdasági és kulturális együttműködését elősegíteni.

A sváb nép tiltakozó gyűlésre készül

Tíz pontba foglalták az iskolai sérelmeket

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német-sváb néptanács végrehajtóbizottsága legutóbbi ülésén a következő iskolai sérelmeket állapította meg: 1. Német községekben levő állami ovodákban a román nyelvet tették kötelezővé. 2. Az egyházközségek és egyesületek által létesített német ovodákat szabotálják. 3. A vegyesnyelvű községekben a német tanulók törvényes létszáma ellenére nem állítanak fel német osztályokat az állami elemi iskolákban. 4. Az elemi iskola két alsó osztályában is kötelezővé tették a román nyelvi tanítást. 5. A német katolikus fiulicium nyilvánossági jogát két évi fennállás ellenére sem adták meg. 6. A német katolikus tanító- és tanítónőképzőkben oklevelet szerzett tantereket, nem nevezték ki az állami népiskolákba, miáltal ez iskolákban a német tanterekben hiány fog beállni. 7. A né-

met katolikus szerzetesi és zárdai iskolákra a román nyelvi tanítás a kötelező. 8. A zárdai leányiskoláktól, a nyilvánossági jogot is megvonták. 9. A bánáti német, s főképp katolikus német iskolákkal rosszabbul bántanak, mint bár mely más kisebbségi iskolával az országban.

10. Amennyiben Kräuter képviselőnek a kormánnyal folytatott tárgyalásai nem járnak sikerrel, az egész sváb népet gyűlésre hívják össze

melyről monstre-deputációt küldenek a régens tanácsához. A német-sváb népközlőség, mint a szervezett bánási német nép képviselője, a leghatározottabban tiltakozik a fennálló jogtalanságok ellen és kijelenti, hogy ezekbe megnyugodni sohasem fog és minden törvényes eszközzel küzd ellene.

A CURENTULBÓL FORDÍTOTTUK AZ ALÁBBI CIKKET

Őrizkedjétek az iskola-embertől

IRTA: CEZAR PETRESCU

Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) nem nagyon dicsekedhetik azzal, hogy szerencsés keze van. Ezt kétségtelenül Bratianu Jonel is igazolhatja, ha összeköttetést létesíthetne a Hadesből. Mint egy szerencsétlen Midas, Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) átalakított mindent, ami a keze ügyébe került, de ebből nem aranyat, hanem valami egészen mást csinált. Az olvasó nagyon helyesen találta el: ugyanolyan színű valamit, mint az arany, de az nem tartozik a nemes fémek közé. Bármit akart alkotni Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét), bár a legjobb szándékok vezették, kivitelben a legnyomoruságosabbra fordult.

Osszegezzük a dolgokat:

Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét), elsősorban is az iskolázás ellen indított ofenzívát. Sokat markolt. Miután megfelelő gyorsasággal nem tudott elegendő tanítót gyártani, úgy intézte el az ügyet, hogy az iskolákat bábaasszonyokkal, állomásfőnökökkel, adóbeszedőekkel, szubkomiszárokkal és őrmesterekkel töltötte meg.

Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) tovább folytatta munkáját, s rávetette magát a középiskolai oktatásra, mert félt attól, hogy az utókort nem elégítette ki

azzal a cselekedetével, amellyel a liberális pártot megfosztotta vezérétől, a vezért pedig a lélekzéstől. A középiskolák reformja ugyancsak ennek a fürge orvosnak a kezei közül került le az operáló asztalról. Vakon és csonkán, az asszisztens specialisták képére és hasonlóságára teremtve. A reformnak, amelyet külső országok régi iskolatörvényeiből kontárkézzel komplikált össze, nincs semmi kapcsolata az ország reális viszonyaival, a román vizsgálólótt értelmi képességeivel, nincs tekintettel a nemzeti, szellemi és szociális szükségletekre. Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) gyermekeink agyát hivatalosan eltompulásra ítélte.

De ennyi még nem volt elég a nagy mű megkoronázására.

Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) miután kivégezte az elsőfokú oktatást, majd a másodfokú, rájött arra, hogy nem szabad elhanyagolnia az egyetemi oktatást sem.

De térjünk a dologra. Angelescu dr. (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét) úgy találta, hogy nem igazságos és emberies dolog, ha a specialista orvosok ügyetlenül végzik munkájukat, s esetleg elvágják valamelyik pártvezér, vagy pedig egy magánember gégejét. Ez különben is csak a betegeket érdekli.

Ami pedig magukat a professzorokat érdekli, az az, hogy a miniszter ur atyálag gondoskodott róluk azzal hogy megmentse őket az egyik városból a másikba való utazás veszedelmétől, nehogy valamelyes vasuti szerencsétlenség, vagy más katasztrófa áldozataivá legyenek. S szárnyaló gondolatai így jutottak el egészen az egyetemi ellenőrzésig és az egyetemi tanárok kötelező lakhelyének az elrendeléséig.

A szándék jó, a következmények katasztrófálisak.

A rendőri felügyelettel felháborodott tanárok riadója, lemondással való fenyegetőzése egyáltalában nem rendítette meg Angelescu dr-t (az, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét), kulturmártir hősiességét. Ellenkezőleg. A közoktatásügyi miniszter jobban, mint valaha el van határozva arra, hogy végrehajtsa mindenáron szuprareformjait. Legalább így beszélnek csatlói, hangoztatva, hogy a miniszter ur a vakáció utánra, az őszi időre készíti elő a nagy meglepetést.

Polgárok, vigyázzatok gégeitekre és gyermekeitekre, s óvakodjatok Angelescu dr-nak, (annak, aki felvágta Bratianu Jonel gégejét), meglepetéseket tartogató agyától.

A francia minisztertanács sürgősen letárgyalatja a stabilizálási javaslatot

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia minisztertanács elhatározta, hogy a valutát e hó 23-án stabilizálja. Szombaton délután rendkívüli ülésen megszövegezik a törvénytervezetet, megállapítják a stabilizálási viszonyszámot és a pénzügyi bizottságokkal, valamint a kamarával még azon éjjel letárgyalatják a javaslatot.

Ahol a háziurak készülnek tüntetésre a nyomoruság ellen

A bécsi énekesünnepet felhasználják arra, hogy bemutassák Ausztria nyomorát

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bécsben júliusban tartják meg a nagy német énekesünnepet. Ezt az alkalmat felhasználják arra, hogy hatalmas demonstrációkkal mutassák be Ausztria nyomorát. A demonstrációkra már jelentkeztek az állami és városi nyugdíjasok a háziurak, a kilakoltatottak, az állásnélküliek, s bejelentették, hogy megfelelő formában gondoskodnak arról, hogy a megjelenő idegeneknek megmutassák Ausztria nyomorát. A lakók szövetsége bejelentette, hogy amennyiben a háziurak demonstrálnak, akkor a lakók sem maradnak el.

A radikálisok Radics elmebeli állapotának megvizsgálását kérik

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A skupstinában megint súlyos jelenetek játszódtak le. Az ellenzék és a többségi párt között éles szóváltás kezdődött, amelynek során Radics odakiáltotta a kormánypárt felé.

— Szavazóbarmok!

A radikálisok között szörnyű vihar keletkezett Radics közbekiáltására. Őklök emelkedtek a levegőbe s több képviselő magából kikelve orfított.

— Itt vérnek kell folyni!

Az elnök gyorsan berekesztette az ülést amely után huszonhárom radikális képviselő sürgős indítványt terjesztett be Radics elmebeli állapotának megvizsgálására.

A kolorádói indiánok százhat éves nagyfőnöke, a Fehér Ló, Londonba érkezett

A magas kor titka: sok hus, főzelék, gyümölcs, azonkívül nem szabad ülőhelyzetben hosszasan szellemi munkát végezni

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap érkezett meg az angol fővárosba Fehér Ló, a kolorádói indiánok százhat éves nagyfőnöke. A nagyfőnök nagyszerűen beszél angolul, bár négyszer járt Európában, ahol előadásokat tartott fájának történetéről. A hajában hetven évvel ezelőtt elejtett ragadozómadarak tollait viseli.

Elmondotta, hogy megszámlálhatatlan unokája van, s ezeknek mindössze talán csak a felét ismeri. Ötven évvel ezelőtt ő volt az, aki elásta a harci tomahawkot Washingtonban s azóta békében él az Egyesült Államokkal.

Egy újságíró megkérdezte tőle, mi a titka annak, hogy ilyen magas kort ért el. A nagyfőnök így válaszolt:

— Sok lust, gyümölcsöt, főzeléket kell enni és tilos ülő helyzetben hosszasan szellemi munkát végezni.

Hozzátette még, reméli, hogy eléri apjának száznegyvenhét, vagy anyjának százharminchét éves életkorát.

★

Érdekes: A mi fehér lovaink nem végeznek ülőhelyzetben szellemi munkát, mégsem élnek olyan sokáig.

Az elcsatolt magyarság örülne, ha olyan lenne a sorsa, mint a nemzetiségeknek volt a magyar uralom alatt

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar felsőházban a költségvetés tárgyalása során Berzeviczy Albert nagy beszédet mondott. Külpolitikai részében kijelentette, hogy Magyarország sohasem volt franciaellenes, ellenben mindig rokonszenvezett a francia néppel és kár, hogy az országot Franciaország eltaszította magától. Reméli, hogy Franciaország jobb belátásra tér. A Népszövetség határozata az optansperben, ugymond, nem állja meg a helyét; a Népszövetség kötelessége, hogy a határozatot jóvátegye, mert különben érvénytelenné válik a trianoni szerződés.

A békeszerződések állandóan érinthe-

teleneknek mondják azok, akik sűrűn megszékítik a rendelkezéseit. A lefegyverzetek mindent kénytelenek tűrni. A jövő azoké, akik a jóvátételre építenek, tehát a Mussoliniaké és nem a Baldwinoké. Teljes mértékben helyesli a kultuszminiszternek az utódállamok kulturpolitikájával kapcsolatban tett kijelentését: az elcsatolt magyarság örülne, ha olyan lenne a sorsa, mint volt a nemzetiségeknek a magyar uralom idején. Ne jöjjenek — ugymond — a szomszédállamok demokráciájuk példával, mert az nem demokrácia, ha állampolgárokat, mivel más nemzetiségűek, megfosztják a legelemibb jogaiktól.

A kereskedőtársulat nem tarthat közgyűlést Nagykárolyban

Nagykároly. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ugy Nagykároly városban, mint a nagykárolyi járásban állandóan felszinen lebegő kérdés a Szatmármegyéhez leendő visszacsatolás.

Ujabbán a nagykárolyi kereskedő társulat választmánya foglalkozott e kérdéssel, még pedig a város közönségének és főként a kereskedőtársadalom érdekeitől elütően olyan irányban, hogy nem kívánja a városnak Szatmármegyéhez való visszacsatolását.

A kereskedőtársulat választmányának e határozatát a társulat tagjainak nagy többsége súlyosan sérelmesnek tekinti és emiatt nagy tömegű aláírással ellátott kérést terjesztett az elnökség elé, amelyben rendkívüli közgyűlés egybehívását kívánják.

A közgyűlést most akarta megtartani a kereskedő társulat, azonban a szilágymegyei

új prefektus, dr. Lobontiu Emil részéről az a meglepetés érte, hogy a közgyűlést nem engedélyezte.

A súlyosan és aránytalanul adóztatott kereskedőtársadalom részéről, mely szilágymegyei helyzetében feltartóztatatlannal halad a gazdasági tönk felé, a prefektus indokoltan eljárásáért a legnagyobb elkeseredés uralkodik annál is inkább, mivel elnöksége részéről sem látja érdekeinek megfelelő képviselőt.

Értesüléstünk szerint a kereskedő társulat tagjainak nagy többsége a közgyűlés betiltása miatt a minisztériumhoz fordul és részletes memorandumban újlag részletezni fogják azokat, amelyek őket a Szatmármegyéhez leendő visszacsatolás kérésére kényszerítik.

—i.

Gyógyuló paralitikusok között a kolozsvári elmeklinikán

A paralizis tíz százalékát gyógyítják az élesztő-oltásokkal
Néhány drámai kép az örültekházából

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ez a hatalmas, félhomályos, tágas terem, a fal mentén elhelyezett kopott falócaival és 60—70 lakásával, akik közül legalább 30 király és 10 pápa, a világ legszomorubb birodalma: a paralitikusok osztálya. A Trefort-uccai elmeklinikának ez a legvigasztalanabb része, a harmadosztály, ahol az ingyenes betegeket kezelik; a társadalom legalsóbb rétegei küldik ide áldozataikat, jórészt napszámosok, zsellérek ülnek körben és a levegőbe meresztett, vizenyős szemekkel, anélkül, hogy észrevennék, hogy történik valami körülöttük s a nélkül, hogy valami játszódna bennük belülről, minden érzéklés és mozdulat nélkül morzsolják le napjaikat.

Vannak néhányan, akik már a bomlás utolsó fázisáig értek; ezeknek emberi mivoltját már alig jelzi valami más, mint az a néhány rongydarab, amivel betakarják csontjait. Általában csendes ez a kísérteties terem, csupán egy-egy zokogás sir föl néha a sarkokból s néhány állati hang jelzi, hogy egyesek

elértek már az emberi lét feloszlásának végállomásához.

Mégis, van valami itt az élőhalottak között, ami teljes elevenességgel emlékeztet vissza az emberi társadalomra: a kaszt-elkülönülés. Terem négy oldalán néhai társadalmi osztályoknak megfelelően helyezkednek el az örültekháza legszerecséltenebb lakosai; külön-külön a parasztok, az iparosok, a középosztály és a zsenitrik.

Egyetlen egy sincs közöttük, aki összefüggő mondatot tudna szerkeszteni, a legtöbbjük csak artikulátlan hangokat hallat, már távoli emlékeik sincsenek arról, hogy a mosakodás szükséglet, nem ismerik meg gyermekeiket és feleségeiket, de egy valami hiánytalanul megmaradt bennük: az osztályöntudat. A kereskedő nem ül a munkáshoz, az ur nem ül az iparoshoz. Van például közöttük két elszegényedett főnemes, báró T. volt főispán és Z. tanácselnök, egy ősrégi, neves család sarja. A kezelő orvos elmondja, hogy a familia tagjai már századok óta bagyományszerűen összehá-

Arczbörkiütések

A Kadum-kenőcs a bőr minden irritációját vagy daganatát enyhíti és gyógyítja és rendes álmot biztosít azoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Sok szenvedést kikerülünk, ha idejében használjuk a Kadum-kenőcsöt ekzema, bőrkiütések, viszketegség, genyedő sebek, himlő, orbanecz, var, furunkulózis ellen.

zasodnak és szinte kivétel nélkül degenáltak. Ez a két zsenitrik, akik azt sem tudják már, mennyi egy meg, gy. s akik évek óta ülnek hangtalanul s az értelem legkisebb jele nélkül egymás mellett, külön oldalt akviráltak maguknak helyet a nagyteremben. Az ő padsorukra nem ül senki sem s ha ez a tévedés mégis csak előfordulna, fellebbőlünk az egyetlen megmaradt érzésem: a tiltakozás. Az ápolók azonban közbelépnek, mert a verekedés elkerülhetetlen.

Bizonyíték amellet, hogy a születési kiváltságnak nincs köze az agyhoz.

A gyógyítható paralizis.

Ismeretes, hogy ebben a teremben, mely jóval közelebb esik a sirhoz, mint az élethez, s hol hatvan pár szem úgy mered rád, mint pisálkáló, kialvó lámpások, már évek óta nagyjelentőségű kísérletek folynak a paralizis gyógyításával kapcsolatban. Ezek a kísérletek, jól lehet még a megfigyelési állapotban vannak, máris magukra vonták az egész tudományos világ érdeklődését s legutóbb a párisi Societe Medicale des Hopiteux ötoldalas tanulmányban számolt be az eredményről.

A gyógy mód feltalálói Urechia professor, és Mihalescu tanársegéd, akik Wagner-Jauregg világhírű maláriás oltásaival szemben emulsinba ojtott élesztő injekcióval próbálják az agylágyulást gyógyítani. Ezek az injekciók éppen úgy, mint a malária oltások, felemelik a betegek hőmérsékletét, akik ezután savarsan vegyületekből rendszeren kuráznak. Az eredmények a kísérletek kezdetén egyenesen szenzációk voltak: az első száz betegnél mintegy hatvannál teljes javulás mutatkozott.

A gyógy mód feltalálása óta három év telt el, s e három esztendő tapasztalatai meglehetősen szomorúak. Kiderült ugyanis az, hogy a paralizis még távolról sincs leküzdve, s a kezelési sikerek túlságosan csalókévak voltak. Mihalescu a következőket mondja az eddigi megfigyelésekről:

— Szemben a Wagner v. Jauregg-féle rendszerrel, mi továbbra is saját rendszerünkkel, a Levour du biere-injekciónkkal dolgozunk. Ugyanis tapasztalataink odamutatnak, hogy ezekkel az injekciókkal nagyobb gyógyulási arányszámot tudunk elérni, s ezenkívül a kezelésnek semmiféle utókövetkezménye sincsen, míg a Wagner-féle szisztémánál majdnem mindig súlyos malária marad vissza. Az ő oltását gyenge szívűeknél szinte lehetetlen alkalmazni, míg a mienket minden aggály nélkül lehetséges, sőt voltak eseteink, hogy akut szívbaj tünetei is elmaradtak. Ezenkívül a malária-oltásoknál gyakori eset, hogy a betegség nem mulik el, hanem csak egyszerűen formát cserél: mániátikus eset depresszív lesz, a dühöngési forma hypochondriává változik és így tovább. Ez a mi oltásainknál nem fordul elő.

— Ami a gyógyulási arányszámot illeti, biztosan nem lehet mondani, azonban az eredmény nem olyan nagy, mint az első kísérletek után várható volt. Nagy általánosságban leszögezhetjük, hogy mintegy harminc százaléknál jelentős mértékben bekövetkezik, a javulás, tíz százaléknál pedig a feltétlen gyógyulás. Teljesen előrehaladott paralitikusoknál már nagyon nehéz eredményt elérni, de kezdeti vagy kevésbé előrehaladott állapotban még gyakori a tökéletes eredmény. Ebből következik, hogy a dühöngési formánál van a legnagyobb javulás, ugyanis ennek a formának tüneteit hamar észreveszik, s ha a betegek még idejekorán kerülnek kezelés alá. Egyebekben a paralizisnél és a mániás eseteknél jobb a gyógyulási arányszám, a depresszív és hypochondrius eseteknél rosszabb.

Gyógyíthatatlanok.

Az elmegyógyintézet egymásbanyiló, komor termeiben mintegy 250 beteget kezelnek,

Az egyik szobában hálóval körülvett ágyban őrzik a szerencsétleneket. Ezek állandóan dühöngenek s ön- és közveszélyesek.

A női osztály még sokkal megrázóbb, mint a férfiak pavillonja. Néhány érdekes figura is akad itt a betegek között, s többek között nem egy kisebbségi tragédia ér itt végállomásra. Az egyik padon két magyar tanárnő és egy postamesternő, akiket elbocsátottak.

— Kilenc milliárdra pörölöm az államot, — mondja a postamesternő, — mert teljesen tönkretettek. Bratianu már felajánlott ötöt, de én nem engedek. Jelenleg a verseimből élek, melyek Budapesten jelennek meg:

Szép doktor ur hallja meg,
én valakit szeretek,
de nem ám a férjemet,
aki engem ide tett.

Már vagy tíz éve kezelik a női osztályon Boncs Idát, aki valaha Szola Benetrini néven Európa-szerte ismert énekesnő volt. Most már galambbász és félmeztelenül futkároz az elme-gyógyintézet zárt udvarán, a permetező hideg csőben. Rekedt, fülsértő hangon vig és szomorú áriákat énekel régi repertoírjából, s néha, egy-egy trillánál még felismerzik a régi virtuóz.

A márciusi osztály egyik sarkában X. tábornok felesége, egy jelenleg is egészen vezető szerepet játszó grófi család sarja. Reggeltől estig öltözködik, puderozza és festi magát, egyik kopott ruhát leveti, a másikat felölti, pedig egész garderobjá csak két ingből és két pongyolából áll. Azonban ez a boldog nő a néhány szegényes rongyot hatalmas ruhatárnak képzelem, — szemben a mi boldogtalan asszonyainkkal, akik hatalmas garderobjukat képzelem szegényes rongydaraboknak.

Néhányan a fal felé fordulva szakadatlanul hányják a keresztet. Ezek vallási örvényben szenvednek. A férfiak között ritka a vallási tébolyodott. Egy idősebb asszony órák-hosszat mereven nézi a fehérremázolt falat, melyen gyönyörű filmeket lát leperegni. A vetítógép az ágyában van s ő jobbjával állandóan forgatja a kereket, ha abbahagyja, az előadásnak vége.

A férfiak osztályán egy aktív miniszterfiát paralízis ellen kezelik. Gyógyulóban van, teljesen egészséges ugyan soha sem lesz, de nagy politikai karriert fog befutni. Egy vasutat három nappal ezelőtt hozták be; a teljes elhülyülés állapotában van, a nevét sem tudja már elmondani s csak értelmetlen szavakat gúgyog, de megtudom, hogy az utolsó pillanatig szolgálatot teljesített. Mozdonyvezető volt. Csak akkor vették észre, hogy agyalágyult mikor kézzel kezdett a tűzben kapargálni. Ha véletlenül nem nyúl a parázshoz, még máig is vonatvezető lenne a CFR-nél.

A gyógyult paralitikusok külön udvarban vannak. Mikor az orvos belép, hálálkodva megrohanják.

— Én már teljesen egészséges vagyok... Ugy-e, mehetek haza, doktor ur? ... Csak egy rossz álom volt! ...

Valóban, igen sokan hagyják itt gyógyultan a klinika tragikus termeit. Általában, itt az udvarok egészen külön világokat jelentenek; az egyik olyan, mint egy szívszorító, drámai temető, a másik pedig mint a megújuló élet buja, nagyszerű, teremtménye megalágya.

m. i.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

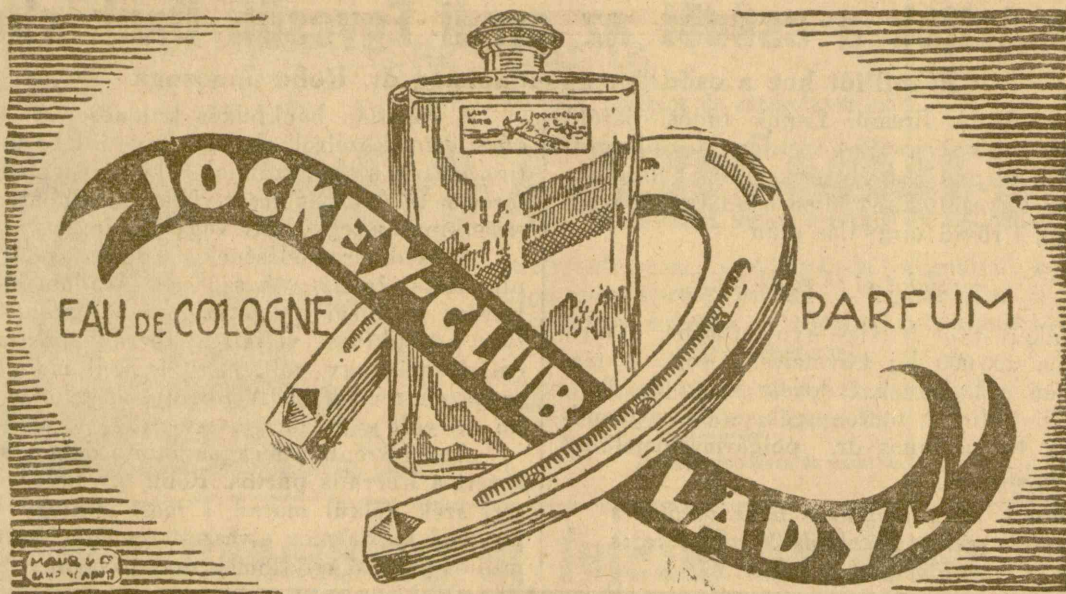
erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktárral.

Büsenderfer, Stigl,
Wirt, Hoffmann

zongora és pianinó

gyárak képviselője. — Hiteles, egyének-
nek kedvező fizetési feltételek.

Panamavádak a magyarországi gyufatröszt körül

Viharos ülés a magyar képviselőházban

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A képviselőházban Sándor Pál élesen támadta a gyufajavaslatot és azt mondta, hogy az ország tele van azzal a gyanúval, hogy a képviselők panamáznak. E szavakra óriási zaj támadt. Sándor Pál folytatva beszédét, azt mondta, hogy

a miniszterelnökről elismeri, hogy tisztakezű, de nem mondhatja ugyan-
ezt egész környezetéről.

Bud János pénzügyminiszter visszautasítja a homályos és általános vádaskodást, mire Sándor kijelenti, hogy nemrég egy szerződés-tervezetet adott át a miniszternek, melyben 15 cég a vasuti kölcsönkötvények valorizációját kéri, s igéri, hogy amennyiben ez megtörténik, 25 százalékot adnak a pénzügyminiszter környezetében lévő államhivatalnokok-

nak, Sándor a tervezetet azzal adta át annak idején Budnak, hogy juttassa az ügyészséghez.

Bud nyomban válaszolt. Tudja, ugye, hogy a képviselő ur kire célzott: Friedmann Ernő ügyetemi tanárra. Azonban

mindaz, amit Sándor erre nézve mondott, valótlannak bizonyult.

Sándor Pál végül kijelentette, hogy senkinek a becsületében nem akart kételkedni, csak figyelmeztetni akarta a Házat, vigyázzanak, nehogy panamavádakkal lehessen illetni közéleti férfiakat.

A 8 Órai Újság értesítése szerint Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár és Szudy Elemér sajtófőnök a Házban tett kijelentései miatt provokálták Sándor Pált.

Rasputin leánya az atyjáról

Bosszu és anyagi érdek vitte a per megindítására

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia lapok részletesen foglalkoznak azzal a perrel, melyet Grigoriwna Soloviev-Rasputin asszon, a híres szerzetes leánya indított a szajnai törvényszéken Juszupov Félix herceg és Dimitri Pavlovics nagyherceg ellen, akik atyját megölték.

Rasputin leánya ezeket mondta el életéről és a nevezetes gyilkosságról:

— Nővéremmel és fivéremmel, akik között én voltam a legidősebb, Pokrowszkóban, Szibéria egy kis falujában, szüleim parasztszékében töltöttük gyermekségünket. Papám, — s ezt a szót a legnagyobb tisztelet hangján mondja — papám, aki nagyon jó ember volt, és nagy hívő, strannik volt, (evangelista, aki kóborolva prédikál). Egy pópá-barátja közvetítésével megismerkedett Nikolajevics Miklós nagyherceggel, a cár nagybátyjával. Így papám gyalogosan eljutott Szentpétervárra, a hol bemutatták a cárnak.

És íme, most valami történt, ami a bolygó zarándoknak inár amúgy is nagy népszerűségét egyszerre a tetőpontjára emelte:

— A kicsi Alexis herceg, a cár fia nagyon beteg volt. Az orvosok és mindenki már elveszettnek hitték. Papa megérkezik a palotába, megnézi a gyermeket, imádkozik és azt mondja:

— Meg fog gyógyulni!

És a gyermek tényleg meggyógyult.

Ettől a naptól fogva a cár és a cárné végtelen hálát és mély barátságot éreztek apám iránt. Ugy tisztelték akárcsak egy szentet. Viszont ő is igen nagy és tiszta rokonszenvet érzett mind a cár, mind a cárné iránt. Ép úgy, mint az orosz haza iránt... Ez az egyetlen igazság.

Rasputin ettől az időtől fogva Péterváron egy szerény lakásban lakott, ahová tömegesen tödültek a minden rangbéli emberek, hercegtől le a legegyszerűbb muzsikokig, akik a „szent”-től tanácsot, orvoslást kértek.

És most a sötét tragédia, mely Rasputin rendkívüli pályáját megsemmisítette.

— Juszupov herceg egyik legjobb barátja volt az atyámnak. Nagyon gyakran jött hozzánk. 1916 decemberének egyik estéjén, az utolsón, amelyet még megélt, azt mondta nekem:

— Félix, (Juszupov herceg) ma hozzám fog jönni. De ne mondjátok senkinek, mert aztán incognitóban hozzá kell mennem.

Ejféltájban a herceg tényleg megjelent nálunk. A szolgálati lépcső ajtaján jött be; a cseléd bocsátotta be. Apámat átölelte, megcsókolta és drága barátjának nevezte. Aztán elvitte magával.

Másnap reggel, hogy papa nem jött haza, telefonáltam a hercegnek, aki azt válaszolta, hogy nem tudja hol van Rasputin. Most a császárnénak telefonáltam, aki kocsit küldött értem. És mikor papa bolttestét megtalálták, a cárné így szólt hozzám

— Ne sirj! Megbosszuljuk a halálát!

De már akkor kitört a forradalom.

Rasputin leánya még azt is elbeszélte, hogy ő egy császári katonatiszthez ment nőül és férjével Franciaországba menekült. Ura elhalt és két kis gyermekével maradt, vagyon nélkül, nehéz munkával keresve a kenyerét. Az ő neveltetésük és atyja enléke megbosszulása végett indított pert Juszupov herceg és Pavlovics nagyherceg ellen, akik atyját meggyilkolták. Szereti Franciaországot és bizik a francia bíróság igazságosságában.

— Levegőbe röppült egy ágyunaszád. Newyorkból jelentik: A Herkules nevű kolumbiai ágyunaszád a Magdaléna folyó torkolatánál gyakorlatozás közben a levegőbe röppült. A szerencsétlenséget minden valószínűség szerint kazán robbanás okozta. A hajón gyakorlatozó katonák közül csak huszonkettőt sikerült megmenteni, ezek is nagyobb részt sebesültek, míg ötvennégy katonát a robbanás darabokra tépett és a tengerbe vetett. A Herkules Columbia leggyorsabb folyami ágyunaszádjá volt.

Elrendelték a csődöt az aradi Egyesült Bank ellen

20 milliót hoz a csődtömeggondnokság dr. Robu Jánosnak

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi törvényszék szerdán foglalkozott Örnstein Árpád törvényszéki bíró elnöksége alatt az Egyesült Bank ellen beadott csődkérés ügyével, s rövid tárgyalás után

a csődöt el is rendelte.

A csődkérést öt betétes nyújtotta be, akinek összesen 200 000 lej követelésük volt. A tárgyaláson a betétesek érdekeit Suciu dr. ügyvéd képviselte. A törvényszék csődtömeggondnoknak Robu János dr. polgármesterjelöltet nevezte ki,

akinek az a megbízás hozzávetőleges becslés szerint legalább 20 millió lejes jövedelmet jelent.

A váratlan bankbukás különösen öt községet érint közelről, ahol az Egyesült Banknak fiókja volt, s ahol számtalan kis existenciának forog a csőd miatt veszélyben nagyobbára garasonként összegyűjtött vagyonkaja.

A csőd elrendelésének érdekes politikai pikantériájáról is sok szó esik Aradon. Angel István, jelenlegi polgármesternek ugyanis súlyos konfliktusai voltak a liberális párttal, s emiatt már úgy volt, hogy le kell mondania polgármesterségéről. A liberálisok jelöltje Robu dr. volt a polgármesterségre.

Angel azonban meggondolta a dolgot, s belépett a liberális pártba. Robu így polgármesteri szék nélkül marad, s most mintegy kárpótlásul kapta meg elvesztett reményeiért a 20 milliót jelentő csődtömeggondnokságot.

A bíróság ítéletben szögezte le, hogy a csendőrség könnyelműen nyomozott

Felmentett a brassói törvényszék két felségsértéssel vádolt háromszéki embert

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Érdekes felségsértési tárgyalás folyt le ma délelőtti a brassi törvényszék előtt. A per vádlottjai Bedő József papolci tanító és Barabás, papolci ügyvéd bíró voltak, akik ellen az volt a vád, hogy Ferdinánd király halálakor gunyosan nyilatkoztak úgy az elhunyt királyról, mint a román nemzetről. A két vádlott ellen annak idején egy Nikó nevű papolci ember tett jelentést a csendőrségnek.

A mai tárgyaláson kihallgatott tanuk elmentesen vallottak, bár a vallomások nagy része kedvező volt a vádlottakra. Suciu Áron dr. védő hivatkozott védbeszédében Jonita tanító vallomására, aki írásos bizonyítékokkal és esküvel erősítette meg, hogy az összes vádpontok alaptalanok. Jonita vallomásában hangsúlyozta azt is, hogy Bedő József tanító csak

a tanításnak élő, csendes polgár

A bíróság Busser, a tárgyalás elnöke és Manolescu bíró tanácskozára vonultak vissza, azonban nem tudtak megállapodásra jutni, s harmadik bírónak bevonták a tárgyalásba Baiulescu bíró is. Még egyszer letárgyalták az ügyet, kihallgatták a vádlottakat és a tanukat.

A három bíró két órai tanácskozás után meghozta ítéletét, amely felmentő volt.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy Mikó adatai nem felelnek meg a valóságnak, a csendőrség pedig könnyelműen végezte a nyomozást.

Az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

Benes fenyegető kijelentései Olaszország felé

„Trianon revízióját nem lehet háború és vérontás nélkül megcsinálni”

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Benes, Csehszlovákia külügyminisztere, aki a kisántant konferenciájára Bukarestbe érkezett, tegnap este fogadta az újságírókat, hogy nyilatkozzék a kisántant álláspontjáról a revíziós kérdésben.

Nyilatkozatában elsősorban kijelentette, hogy minden államnak kétféle körülményhez kell igazodnia. Az egyik a világhelyzet, a második az állandó változások által előidézett körülmények. A kisántant kimondott és mindig valót politikája a status quo, mert a kisántant három állama egymás szomszédságában van, de ez a három állam szomszédja egy-egy nagyhatalomnak is. Csehország szomszédja Németországnak, Jugoszlávia Olaszországnak, Románia Oroszországnak. Ez a speciális helyzet arra indítja a kisántantot, hogy államai minden körülmények között megőrizze függetlenségüket, a szomszédos nagyhatalmakkal szemben. Ezt nem is szabad eltitkolni, s a kisántant államai között ebben a kérdésben nem is volt sohasem nézeteltérés.

Olaszország és Jugoszlávia között feszültség van, de képtelenség arról beszélni, hogy ebből a feszültségből háború fejlődik. Mussolini revíziós kijelentéseinek nem szabad fontosságot tulajdonítani, mert annak, aki a revízió mellett dolgozik, tudnia kell, hogy az egyik revízió a másikat vonja maga után.

A kisántant a trianoni szerződés revíziója esetén okvetlenül szembehe-lyezkedik Olaszországgal,

annál is inkább, mert szilárd kötelék nem fűzi Olaszországot Magyarországhoz, amint hogy nem fűznek szilárd kötelékek egyetlen nagyhatalmat sem ahhoz a kisállamhoz, amely védelme alá helyezi magát, mert hamarosan cserbenhagyja.

Nyilatkozatát Benes azzal fejezte be, hogy Trianon revízióját nem lehet háború és vérontás nélkül megcsinálni.

Megkezdődött a művészek olimpiai versenye is

A legimpozánsabb anyaggal a németek szerepelnek

Amszterdam. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Párisban rendezték először a művészeti olimpiást. Courbertin bárónak, az olimpiai eszme előharcosának ötletéből. A francia báró klasszikus példák nyomán indult el: valamikor Elisben, s az egyéb olimpuszi versenyek után dalba foglalták a győztesek nevét, s bronzba öntötték a nagyszerű atléták izmait.

Négy év előtt csenevész gyermek, — Amszterdamban már életerős ifjúvá cseperedett a courbertini gondolat. A hollandok gondos előkészítése már kritikára érdemes termést hozott

A hollandok külön bizottságot állítottak össze, s nagyszerű anyagot gyűjtöttek egybe. Ez nekik kötelességük volt, s talán itt inkább versenyképesek is, mint a sport terén. Fel is vonultatták Isaac Israelset, Jan Willset, s összes nagyságaikat.

De óriási appalással vonultak fel a többi nemzetek is.

Gondosan összeállított gyűjteményt hoz-

tak az angolok, amerikaiak, belgák, franciák, a Svájc, s egy teljes szobát foglalnak le a lengyel pályaművek is. Még Ausztriát, Olaszországot, sőt Mexikót is észre lehet venni.

A legimpozánsabb azonban Németország kiállítása, amely festményben, szoborban, rajzban, plakettben és építészeti alkotásokban oly gazdag, — hogy egy külön katalógusra való telt ki belőlük.

Mert a németek ezt is nyomattak. Nem sajnálták a pénzt és a fáradságot. Német propagandáról van szó. A lengyelek a maguk székén kiállítás mellé egyik művészüket állították kalauznak. A többi nemzetet is vagy a követük vagy egy delegátusuk képviselte a megnyitáson.

Az egyik teremben külföldi vendégek nézegetik a rajzokat. Hallom:

— Major, Major... der ausgezeichnete Zeichner....

Rauca Izidort ismét elmozdították a polgármesteri állásból

Sepsiszentgyörgy. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A sepsiszentgyörgyi városi tanács, — mint megírtuk, — május 30-án tartott gyűlésén 19—4 szótöbbséggel, vagyis a megkívánt kétharmadnál több szavazattal elmozdította Raucát a városi polgármesteri székéből. A határozatról értesítették a belügyminiszteriumot, mely formai okokra hivatkozva, megsemmisítette a határozatot és új határozathozatalra szólította fel a tanácsot.

Azóta újabb erkölcsi csapás érte Raucát, ezuttal legjobb barátai részéről. Mint azt szintén megírtuk, a liberálisok háromszéki megyei tagozatának ülésén a választmány egyhangú titkos szavazással kizárta a Rauca fivéreket a liberális pártból, érdemtelenység címén.

Ilyen előzmények után tegnap délután újra összegyűlt a városi tanács, hogy végleges döntést hozzon az ominózus Rauca ügyben és hogy végleg kitessékelyk a polgármesteri székhez göröcsösen ragaszkodó bűnös primát. A város a legnagyobb izgalommal várta a gyűlés lefolyását.

A gyűlésre a 25 tag közül 22 jött el. Csendesen végighallgatták Rauca Izidort volt primárnak ezuttal csak másfélórás védőbeszédét kihallgattak több tanút és újra megírták a szavazást, amely Raucára nézve még lesújtóbb eredménnyel végződött. A leadott 22 szavazat közül 19 ellene szőtt, három szavazólapot üresen adtak be.

A döntés a városban a legnagyobb örömet váltotta ki. Rauca: Sapiensat!

Agyonlőtte ellenfelét a törvényszéki tárgyaláson

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hitzingeri törvényszéken Pöffel Oszkárnak, a Neues Wiener Journal főmunkatársának a perét tárgyalták. Az ellenfele Wolf Brunó volt, az osztrák sajtó egyik legnevesebb újságírója, aki többször kifogásolta, hogy Pöffel, mint újságíró, hivatásával ellenkező üzleteket köt. Pöffelnek e támadások miatt ki kellett lépnie a Neues Wiener Journal kötelékéből, mire megkezdődött a perek áradata. A keddi tárgyaláson, mielőtt a bíró a tényállás körülményeit tisztázza, Pöffel felugrott és háromszor rálőtt Wolfra. Mindháromszor szíven találta és az áldozat azonnal holtan terült el. A lövések iszonyu riadalmat okoztak és az emberek szétfutottak. Pöffelt letartóztatták.

A gyilkosság egész Bécsben óriási és kínos feltűnést keltett. Wolffot mindenki kiváló embernek ismerte, aki a legszigorúbban örködött az újságírás tisztaságán, tekintet nélkül arra, hogy törekvésének milyen kimenetele lesz önmagára nézve. A felesége már másfél év óta retteg életéért. Most is elsőnek rohant a gyilkoshoz, de már késő volt, majd mezdulatlan férjére borult és szivettépően sikongott. Wolff védője a gyilkosság pillanatában közvetlenül Wolff mellett állt, de csodálatosan sértetlen maradt, mindössze az aktakész-káját furta ki az egyik golyó.

A lej mára esett

Száz lej Zürichben

3.17 1/2

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	163 30 lej
100 lej 4.35 schilling	1 angol font	798 — lej
100 lej 3.51 1/2 m pengő	1 pengő	28 60 lej
100 lej 2.562 márka	1 márka	39 15 lej
100 lej 20.62 1/2 cseh kor.	1 cseh kor.	4 84 lej
	1 o. schilling	23 10 lej
	1 svájci frank	31.55 lej

A világpiacon nincs változás.

A belföldi piacon stabil árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123 95 (—0 02 1/2), egy dollár 5.1865, egy angol font 25.31 3/8, száz francia frank 20.36 1/2 száz olasz líra 27.26, száz cseh korona 15.37, száz dinár 9.13 1/4, száz lej 3 17 1/2, száz pengő 90.44 1/2 (—0 05), száz osztrák schilling 73.—

A GYERMEK

★

Valamelyik északi népnél, talán a norvégoknál, egy egészen különös, ceremóniaszerű szokás van divatban. Abban a házban, ahová újszülött érkezik megjelennek a rokonok és szülei felsorolják mindazt a szerencsétlenséget, amelyek a gyermeket az életben érhetik és végül megállapítják, hogy ez az új embernél is boldogtalanságra született.

Kétségtelen, hogy a norvég népszokásnak, alona-magva van, amely naiv elképzeléssel gondolja, hogy a szerencsétlenség sorozat elárthatásával elhárítja azokat a tragikus eseményeket, amelyek az újszülöttre várnak.

A norvégok ezzel a furcsa játékkal el is intézték a gyermekproblémát és egészen bizonyos, hogy a felsorolt szerencsétlenségi lehetőségek között már csak udvariassági okokból nem említik azt a veszélyt, amely a szülők részéről, hibás nevelési okokból várnak az újszülöttre. A rokonok között lehetett olyan, aki elmlitette, hogy a gyerek rossz utra tér és örömebe kerül, lelki beteg lesz, vagy az életmódra képtelen ember, összeférhetetlen egyéniség válik belőle, akit súlyos és érthetetlen válságok tesznek alkalmatlanná az emberekkel való harmónikus együttműködésre.

Nemrég formálódott ki az a tudomány, amely a gyermeket tette tudományos vizsgálható tárgyává és kutatni kezdte azokat az okokat, amelyek az individuális tragédiákat kollektív szerencsétlenséggé jelentékenyítették. Nyilván még a kezdet kezdetén áll ez a tudományág, de máris felmutathat egy óriási eredményt: bevilágított abba a szédületes és a végtelenségig bonyolult örvénybe, amit úgy hívnak: gyermeki lélek. Helyesebben mondva, bebizonyította azt, hogy ez a lélek, mely még a tegnapi közhit és pszichológia szerint nem jelentett mást, mint egy végtelenségig egyszerű, áttetsző, problémamentes, derűs érzéskomplexumot, éppen olyan tragikus, komplikált, gondos, érzékeny műszer, mint maga az emberi lélek.

Weigel Thruda asszony, akinek előadása tegnap élményszerű eseményt jelentett hallgatói számára, ez új utakon haladó pedagógiának kiváló képviselője. Talán gyermek-analitikusnak nevezhetnők, aki az ifjú lelkeket az egyetlen hozzáférhető úton, a szülőknél kereszttől igyekszik megközelíteni. Münchenben, ahol gyermekkertet tart fenn (az iskolán kívül napi három órát töltenek itt a gyermekek) rendkívüli eredményeket ért már el; a szülők és az ő közös munkája indít utnak egy erősebb, egészségesebb, jobb generációt.

Az előadás még külsőleg is azt az impressziót éleszt, hogy Weigel Thruda a szülőket oktatja; ő maga egy katedrálról beszél, hallgatói pedig a padosorokban foglalnak helyet. A nevelés új metódusairól szól az előadás, mely lényegében kihangsúlyozza, hogy a gyermek is ember, a maga külön, gazdag világával, melyből csak akkor fejlődik harmónikus egyéniség, ha a kényszer és az értetlenség nem ütnek súlyos réseket az ifjú lélek pályáján. Szabad nevelés, szabad gondolkodás, szabad fejlődés; a szülő kötelessége csupán annyi, hogy érett intellektussal irányt mutasson a hajlandóságoknak és tehetségeknek.

Az egész elméletet egy előadásorozathoz fejt ki Weigel Thruda és ezek az előadások megérdemlik, hogy komoly kultúreseményként kezeljük őket.

— **Elsülyedt egy román tehergőzös az Égei-tengeren.** Konstancából jelentik: Az Égei-tengeren dühöngő vihar tegnap Athosz közelében a sziklához verte a Siria nevű román teher szállító gőzöst, amely nagymennyiségű deszkát szállított Szaloniki felé. A hajó elsülyedt. A rajta levő husz tengerésznek sikerült partraúszással megmenekülni. A görög hatóságok a megmenekült tengerészeket Pireusba szállították.

— **Repülőgép szárnyak és propeller nélkül.** Chappedaine francia mérnök egy szárnyatlan és propeller nélküli repülőgépet szerkesztett. A gép kizárólag csónakrészből áll két oldalt hengerek vannak elhelyezve. Ha a hengereket forgásba hozzák, azok lefelé erős légáramlatot fejtenek ki és így emelkedik a gép magasba. A félméter modell a kipróbálásakor kielégítő eredményeket mutatott.

Napsütéses-barna

lesz a teste, ha levegő és napfürdők, utazások és vándorlások előtt

NIVEA-KRÉMMEL

bedörzsöli; mert a Nivea-Crém megerősíti a napsugarak sötétítő hatását. — Egyszersmind a Nivea-Krém megelőzi a fájdalmas, sötét veszedelmes napszúrást.

Csak a Nivea-Krém tartalmaz Eucerit-et, miben is csodálatos hatása áll.

Kapható dobozban és tubusban.

3004

Kína történetében új fejezet kezdődik

Csangcsolin halála előtt súlyos szerződést kötött Japánnal — Japán biztosította magának Kína fölött a hegemoniát — A kipattant szerződés nagy izgalmat váltott ki Angliában és az Egyesült Államokban

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A távolkelet véres eseményeiről beszámoló jelentések során most egy olyan hír érkezett Londonba, amelynek már első tekintetere világtörténelmi jelentősége van s bizonyos, hogy azonnal véget vet annak a viszonylagos nyugalomnak, amellyel az olyan közeli érdekelt Egyesült Államok és Anglia eddig figyelte a kínai eseményeket.

Nem volt titok az európai diplomácia előtt, hogy a kínai zürzavar hátterében Japán keze szüntelenül dolgozik. Japánnak terjeszdednie kell, hogy hatalmas embertömegeit új területre, új munkaalkalmakra lecsapolhassa. A diplomácia területéről azután pár hónappal ezelőtt az aktivitás terére lépett. Anglia és az Egyesült Államok egyszerre szisszent fel erre a hírre, Japán azonban most is kivételesen ügyes volt s ki tudta játszani a kártyát úgy, hogy akciója a kínai kommunizmus letörésére irányuló törekvésnek látszódjék. Az amerikai, angol és japán csapatok egy cél érdekében működtek Kínában, bár a fehérek éltek a gyanuperral s közös hadászati operációktól elzárkóztak.

A Pekingből Japán védelem mellett visszavonuló Csangcsolin tábornokot mintegy másfél héttel ezelőtt meggyilkolták. A japán katonai hatóságok vizsgálata megállapította,

hogy a merényletet Moszkva irányítására kommunisták követték el. Ebben a beállításban nem látszott semmi lehetetlenség, hiszen Csangcsolin a kommunizmus ellen küzdő kínai tábornokok legkiválóbbja volt.

Most aztán elkövetkezett a legnagyobb meglepetés. A japán kormány hivatalosan is terjeszti a hírt, hogy a meggyilkolt tábornokkal, jóval a merénylet elkövetése előtt, szerződést kötött. A szerződés március 12-i dátumot visel és olyan pontjai vannak, amelyek

Japán hegemoniáját Kína fölött végképpen biztosítják.

Japán csak támogatást ígért Csangcsolinak, a bolsevista-ellenes harcokban és ezzel szemben kedvezményes helyzetet kap hét északkeleti tartományban. Japán kötelezi magát, hogy ezekről a tartományokról sohasem mond le más hatalom javára. Japán megkapja a daireni és portarturi kikötőket, valamint Felsőhaungot, a kianszani öblöt pedig száz évre bérbe veszi.

Bizonyos, hogy a rendkívül súlyos szerződés nagy gondokat fog okozni úgy Angliának, mint az Egyesült Államoknak. Kína történelmében új fejezet kezdődik.

„Nagyatarnán én vagyok az Isten!”

Egy vidéki potentát bűnlajstroma

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Doros Illés nagyatarnai elemi iskolai igazgatóról van szó. Aki állandóan menydörgő hangjával reszketteti meg a levegőt és az apró gyermekeket és kanász módjára szokott káromkodni. E külső nyerseségei stilszerű borítékjai a belsőnek. Ime egy eset: Esperesi vizitáció volt a róm. kath. plebánián. Az esperes a hitoktatás eredményéről is meg akart győződni, de mint kártarsa, a gör. kath. esperes nem óhajtott a Doros Illés iskolájába elmenni, hanem a templomba rendelte a gyermekeket. Ezek el is indultak az istenháza felé, mire megindult a tanító dörgedelmes, káromkodó, csufolkodó hangja: „Tartsa itt az orrát a pap, ha tanítani akar! Még lehuzom az égből azt a magyar Istent!” Ezzel, az ártatlan gyermekek nagy lelki épülésére, be is fejeződött az esperesi vizitáció.

Más. Egyik iskolásgyermek, templomi virágvázat mosott a patakban. Arra ment a direktor és ékéként dörgött: — Most is a templomban ülsz?

— Igen, a templomba megyünk, válaszolt a fiú, mert szombat este van.

— Menjete a pokolba a templomokkal együtt! — volt Doros Illés válasza.

De ha csak a szájával lenne durva és brutális! Egy iskolás gyermek fejét addig ütötte, míg szegény ájultan esett össze. Már a mult iskolai évben megtette, hogy egy Kuhár nevű leánykát arra kényszerített, hogy

a homlokái negyvenszer verje oda a földhöz, és maga számlálja a koppanásokat. Ha csak egyszer is eltévesztette a számolást, előlrol kellett kezdenie. A szerencsétlen leányka idegcsókokot ka-

pott és üldözési mániába esett, melyben a direktor rémképe hajszolja.

Pár héttel ezelőtt igen alacsony indulatból egy szegény özvegyasszony fiát verte össze, ez a nemes pedagógus és pedig az uccán, a járókelők szemeláttára és megbotránkozására. Az anya bűnvádi feljelentést tett ellene és az e hó 11-én tartott tárgyaláson Doros Illést súlyos testi sértés vétsége miatt nagyobb pénzbüntetésre ítélték.

Más. Török Miklós kereskedő házában mint a község legalkalmasabb helyén tizenöt éve függ egy postaláda. Doros Illés ütni akart egyet régi elenfelén, aki botrányos magaviselete miatt kidobta a házából s mint Tarnamare postafőnöke, belekötött a postaládába. Egy szép napsütéses délután megjelent Török házában és kalapáccsal és más feszítővassal leverte a fiókot a falról. Hősi cselekedet!

Viselkedése a társadalmi életben sem különb. Alig van ember, akivel ne lett volna már valami incidense. Ő maga jelentette ki egyébként a napokban: „Most már összeveszttem az egész faluval!” Nem csoda, ha a nagyatarnaiak nemzetiiségi különbség nélkül szabadulni szeretnének tőle. Minthogy vesztét érzi, a magyar gyűlölet vesszőparipáján lovagol; a bíróságon is ezzel iparkodott hatni: „Van egy ház — mondta, — a róm. kath. pap háza, ahol magyar propaganda folyik, sőt mi több, már meg is fenygetett engem a magyarokkal!” A bíróságonban leintette. Ez a Doros akarja a nemzetvédőt játszani, holott annak idején, mikor egyik maramarosi tanítói állásából a nép (a saját fajbeli népe) botrányos viselkedése miatt elkergette, ezzel a panasszal ment az akkori nagyatarnai igazgatótanítóhoz: „A magyar voltom miatt üldöztek el!”

Veridicus.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbosítási díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej

Véres összeütközések Görögországban a sztrájkolók és a katonaság között

Athén. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A görögországi munkásmozgalom, melyről az eilenti híradások miatt nem lehet még most sem megállapítani, hogy sztrájkjellegű-e vagy forradalmi megmozdulás, egyre hatalmasabb méreteket ölt. A legújabb jelentések szerint a nagyobb városokban már a mészáros- és péksegédek is beszüntették a munkát,

Szalonikiben pedig tegnap óta minc-
esen villany- és vízszolgáltatás.

Különösen aggasztó, hogy az államhivatalnokok és a vasutasok is csatlakozni készülnek a mozgalomhoz.

Néhány városkában összeütközésre került a sor a katonaság és a demonstrálók között. A kormány mindezek ellenére nem enged, s terrorral igyekszik a mozgalmat elfojtani.

— *Junius huszonkettedikén dönt a consiliul permanent a magyar kisebbségi iskolák ügyében is.* Tegnap délelőtt miniszteri értekezlet volt, amelyen Bratianu Vintila, Duca, Angelescu, Franasovici és Tatarescu miniszterek vettek részt. Az értekezleten elsősorban Tatarescu és Franasovici alminiszterek tették meg jelentésüket erdélyi utjukról, amelynek során az erdélyi közigazgatást vizsgálták fölül. A jelentésekből kiderül, hogy az erdélyi közigazgatási szerveknél nincs minden rendben, s a miniszteri értekezlet elhatározta, hogy az erdélyi közigazgatást részben átszervezi. Ezután a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogának kérdésére tértek át. Bejelentették, hogy az elmúlt héten több száz iskolának adták vissza a nyilvánossági jogot. Most a magyar iskolákra került a sor, a miniszteri értekezlet azonban nem döntött ebben a kérdésben. Az elvi döntést a consiliul permanent junius huszonkettedikén hozza meg a magyar iskolák ügyében is.

— *Károly volt herceget román ügyvéd fogja képviselni a válópere tárgyalásán.* Bukarestből jelentik: Károly volt herceg belga ügyvédje, van Lensale kérvényt intézett a bukaresti törvényszékhez, melyben kérte a volt trónörökös válópere tárgyalásának elhalasztását. A kérés azt indokolja, hogy junius huszonegyedikén nem jelenhetik meg a tárgyaláson, miután fontos politikai ügyben Brüsszelben kell tárgyalnia. A román kormány nem vette tudomásul az ügyvéd bejelentését, mert az ő kedvéért nem lehet figyelmen kívül hagyni a királyi család kívánságát, s valószínű, hogy Károly képviselőre egy román ügyvédet rendelnek ki.

— *Száz millió többletet fordít hasznos beruházásra a magyar kormány.* E hó végén befejezik az 1927—28-ik évi költségvetés tárgyalását. A költségvetési év 100 millió pengő többlettel végződik, amit a kormány hasznos beruházásokra fordít.

Egy turini egyetemi tanár ejtőernyővel akar leugrani Nobilehez

Mi az oka, hogy a repülők nem vették észre az Italia hajótöröttjeit?

Kingsbay. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Savoya 55. repülőgép hat órát keringett a levegőben a Nobile által megjelölt terület fölött, de semmit és senkit nem vett észre és csalódottan visszatért. Most a gépet rádióval szerelik fel, hogy a levegőből közvetlenül érintkezzék Nobilevel. Mind a három kiutásra indult svéd gépet szántalpakokkal is ellátták, hogy a jégre leszállhasson és onnan felszállhasson. Hír szerint Nansen is elindult Nobile és társai felkutatására.

Turinból jelentik, hogy Dogliotti híres sebésztanár ajánlkozott, hogy

ejtőernyővel leugrik Nobilehoz és ki-

sérőihez, hogy ha betegek, vagy sebesültek, gyógykezelje őket.

Rómából meg Eredia egyetemi tanár nagy érdekű nyilatkozatát közli, hogy miért nem vették észre a repülők az Itáliát és utasait? Eredia szerint ennek

a sarki szűk látókör az oka.

Hogy a tárgyak jól kivehetők legyenek, száz méterre kell a repülőnek leereszkednie, ekkor is azonban csak kis területet látnak be. Ha pedig 500 méter magasságra emelkednek, akkor bajosan vehetik észre Nobile kétféle pirosra festett sátrát.

Amundsen leszállott Nobile jégtáblájára

Olaszország örömmámorban uszik — Amundsen az elszakadt hét matróz keresésére indul tovább — Nyomtalanul eltűnt egy Nobile segítségére indult francia repülő

Kingsbay. Újabb jelentés szerint a francia repülőgépen Nobile-ék felkutatására indult

Amundsen kedden este fölségesen tiszta időben leszállott arra a jégtáblára, amelyen Nobile tábornok és társai várták a menekülés lehetőségét.

A kingsbay-i rádió állomás ezt a jelentést adta le szerdán délelőtt a világ minden tája felé. Csak annyit tett még hozzá, hogy a hír megerősítését minden pillanatban várja.

Olaszország örömmámorban uszik. A kiküldött többi segélyexpedíció öröme sem gyengíti az, hogy a megtalálás dicsősége éppen az Amundsené lett, aki csak vasárnap este szállott le Tromsøben s hétfőn este indult el első felfedező útjára. Amundsen már a felszálláskor kijelentette, hogy okvetlenül meg kell találnia Nobile-eket, mert a legutóljára visszaérkezett kutató hajó és a Nobile-től felfogott rádiójelentést összevetve pontosan meg

lehet állapítani, hogy hol vannak a hajótöröttek.

Arra, hogy Amundsennek sikerülni is fog a leszállás Nobile-ék uszó jégtáblájára, senki sem számított.

Amundsennek magának is csak annyi volt a célja, hogy fegyvereket dobjon le a jégszigetre.

Az a tény, hogy a leszállás is sikerült, csak fokozza az örömet. Amundsen most már haladéktalanul annak a hét embernek a felkutatására siet, akiket a kettévált léghajó felső fele nyomtalanul elsodort.

A Nobile-eket mentő akciónak — úgy látszik, — áldozata is van. Gulbaut francia pilóta sorsáról ugyanis semmi hír nincs, pedig rádió leadó készüléket is vitt magával, amikor napokkal ezelőtt Nobile kutatására elindult. Párisban nagyon aggnak Gulbaut sorsáért.

— *A vasuti tolvaj szenzációs vallomása.*

Már hosszabb idő óta nagyobb arányú lopások történtek a brassói állomáson. Vagonalkatrészeket, olajat és más vasuti anyagot tulajdonítottak el a sokáig ismeretlen tettesek. Az egyik tolvajt sikerült ma letartóztatni Lázár Mihail vasuti munkás személyében, aki kihallgatása folyamán egyrészt azt vallotta, hogy nem csak ő egyedül végezte a lopásokat, hanem még többben is lopkodták az állomás vasuti anyagkészletét, másrészt pedig kijelentette, hogy az ellopott dolgokat Maybaum Gyula előkező brassói kereskedőnek adta el, aki jó áron adta tovább. Az ügyészség elrendelte Maybaum Gyula letartóztatását.

— *150 munkást elbocsátott az Astra-gyár.*

Aradról jelentik: Az Astra-gyár munkásainak bérmozgalmában, melyet ismeretesen a kazánkovácsok sztrájkja robbantott ki, ma igen kínos fordulat állott be. A gyárigazgatóság ugyanis, mely a kazánkovácsokkal szemben teljesen tehetetlen, úgy válaszolt a mozgalmakra, hogy 150 indifferens, a sztrájktól távoli álló munkást elbocsátott. Ezek a szerencsétlen emberek így máról-holnapra utcára kerültek és családjukkal együtt kenyér nélkül állanak. Miután az elbocsátottakkal az összmunkásság is szolidáris, valószínű, hogy teljesen leáll az üzem. A városban az igazgatóság eljárása általános felháborodást váltott ki.

— *Egy kis civilizáció Jugoszláviában.* Budapesti jelentik: Egressy Antal és Gomboskúti Béla bácstopolfalvai magyar fiatalemberket tiltott rádiózás és irredenta tevékenység vádjával a topolyai jegyző letartóztatta. Miután a vizsgálat semmi komoly vádanyagot sem eredményezett, a jegyző középkeri kintásokkal igyekezett eredményt elérni, s többek között a két szerencsétlen foglyot napokon át kikötve tartotta, majd fémhálóra verette őket. A négy hét alatt csak kivételes esetben kaptak egy-egy darab száraz kenyeret és poshadt vizet. Tegnapelőtt végre sikerült megszökniük és átlépni a magyar határt.

— *Károlyi Mihálynak bélyeget kell ragasztania a peres beadványára.* Budapesti jelentik: A királyi tábla elutasította Károlyi Mihálynak ama kérelmét, hogy szegénység alapján bélyegmentesen folytathasson pert a vagyona elkobzása miatt.

Egy öregasszony borzalmas öngyilkossága. Orosházáról jelentik: Pór Jánosné 74 éves öregasszony tegnap délután gyógyíthatatlan betegsége miatt elkeseredésében egy konyhakéssel harakirit követett el, majd kifordult belekkel kiszaladt az utcára, ahol eszméletlenül esett össze. A szerencsétlen nőt a kórházba szállították, de rövid szenvedés után meghalt.

* *Orvosi hírek.* Dr. S. Antal fül-, gége-, orvosi specialista és plastikus a berlini I. sz. egyetemi klinika volt asszisztense rendel Bukarestben Str. Aoplodor 43, 3—7 d. u. Tel. 364/59.

Dr. Antal-Falut orvosi nő- és gyermek-specialista, rendel ugyanott 2—4-ig d. u.

LEGUJABB

Revolveres merénylet Radicsék ellen

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A belgrádi szkupstinában a mai ülésen Radicsék ellen merényletet követtek el. A merénylet, akinek a személyazonosságát most állapítják meg, az egyik radikális képviselő beszéde alatt ismétlődő revolveréből a lövések egész sorát adta le. A lövéseket az ellenzéki oldalra, főként Radicsék felé irányították.

Radics István könnyebben, Radics Pál halálosan sebesült meg.

A két Radicson kívül még három képviselő sebesült meg súlyosabban. Radics Pál, aki agonizál, kórházba szállították.

A szkupstina vezetőségének erőfeszései a merénylet a helyszínén elfogták.

Vörös, kipállott gyermek testének **Höfer** gyermek-hintőpor és krém kell

Mit szabad enni a szőkéknek?

Egy angol professzor érdekes előadása

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A mai emberiség jelentőségeit tulajdonít a husnak, főzeléknek, gyümölcsnek. Régebben egyszerűen elfogyasztották az emberek az edeleket, nem tudva vitaminokról és kalóriákról, egyéni diétáról s egyéb modern tudományoskodásról.

Arra azonban még ma sem mert volna gondolni az átlagos halandó, hogy a haj színe, a szem meg a bőr is irányadó lesz valamikor a táplálékok megválasztásában. Thomson professzor az uttörés nagy dicsősége, aki érdekes előadást tartott Londonban arról, hogy a szőkéknek másképp kell táplálkozniuk, mint a barnáknak, ha egészségesek, szépek és erősek akarnak maradni.

Akinek aranyzóke haja, kék szeme és fehér arcbőre van, pirosabb ajku és „pirosabb nyelvű” a professzor tapasztalata szerint. Az ilyen teremtnék „nehéz és igen tápláló kosztal kell élnie”, mondja az angol szakférfi.

Ha nem teszik ezt, vesztükbe rohanak, elvesztik életkedvüket és energiájukat.

Az ilyen állításhoz indokolás is kell. Megadja a tanár ezt is:

— Halálozás. Szenkovits Pál erdélyi származású bécsi nagykereskedő, akinek az erdélyi őrménység közt kiterjedt rokonsága van, 75 éves korában elhunyt.

— Feltűnésteltető ítélet a dévai törvényszéken. Hunyadmegyei szerkesztőségünkől. A dévai törvényszék feltűnésteltető ítéletet hozott. 1922 1923 és 1924-ben a perozsényi adóhivatalnál sorozatos sikkasztások és okirathamisítások folytak, melyek által az államot milliókkal károsították meg. 1925-ben fedezték fel a visszaéléseket, s letartóztatták az adóhivatal egész személyzetét, akik közül Drágănescu perceptor Dévára való szállítása közben a vonat félreeső helyén revolverrel főbelötte magát. Az ügyben a dévai törvényszék a múlt évben hozott ítéletet, azonban azt a kolozsvári tábla alaki hibák miatt megsemmisítette, s a dévai törvényszéket új ítélethozatalra utasította. A most megtartott tárgyaláson a dévai törvényszék Pallade tanácsa Haselbauer tisztviselőt, akit előzőleg a dévai törvényszék 5 évre ítélte, 6 évre, Gál tisztviselőt 2 évre ítélte, Popescu ellenőr hat havi börtönbüntetését helybenhagyta. Különösen Gál Ferenc ítéletsúlyosbításra keltett feltűnést, akinek tulajdonképpen csak az volt a hibája, hogy amikor az adóhivatalhoz került, csak az akkori állagot vette át, mert a sikkasztó perceptor megtiltotta neki, hogy a régi dolgokkal is törődjön.

— Felvétel a tanítóképzőbe. A csikszere-dai román kath. tanítóképzőbe négy középiskolát (gimn. polgári) végzett ifjakat felvesszünk. Az intézet mellett internátus van, ahol a tanulók mérsékelt díjért lakást és teljes ellátást nyernek és gondos felügyelet alatt állnak. Felvétel iránti kérések az intézet igazgatóságához Mercurea-Ciuc (Csikszere) nyújtandók be. Mellekelni kell az iskolai bizonyítványt, születési-anyakönyvi kivonatot és oltási bizonyítványt.

* Faust - Gounod örökbecsű operáját adja elő a brassói George Dima zeneegyesület június 21. csütörtökön este fél kilenc órai kezdettel a következő országos hírű énekesekkel: Faust; Emil Marinescu, Mephisto; George Florescu, Valentin; Dr. Joan Hozan, Marta; Eleonora Ștefanescu 150 tagú énekkar. Blum karnagy vezényli az előadást, a városi zenekar közreműködésével. Az előadást június 23-án, szombaton, ugyanezekkel a szereplőkkel megismétlik. Helyárak: nagy páholy 800 lej, kis páholy 400 lej, balkon 200 lej, 1-10 sorig 150 lej, támlaszék 80 lej, II. rendű támlaszék 50 lej, galeria 40 lej. Siessen mindenki megváltani jegyét erre a nagyszabású opera estélyre. Jegyek az Astra (Apolló) pénztáránál kaphatók, egész nap.

— Aki hibáján kívül került nyomorba. Páll József, gyergyószentmiklósi kereskedőt is tönkretette a világháború. Az egykor jó módú ember most családjával együtt igen súlyos helyzetben van és teljes mértékben rászorult tehetősebb embertársainak támogatására. Kérjük, különösen a kereskedőket, siessenek e szerencsétlen család segítségére, és juttassák adományaikat közvetlenül Páll Józsefhez (Gyergyószentmiklós, Selyem-utca 61. szám.).

— Az északi fajták adják a szőkéknek. Köztudomásu, hogy hideg égövekben lakóknak jóval többet és táplálóbba kell enniük, mint a délieknek. Csak így tudják ugyanis fenntartani testük hőmérsékletét. Tessék meg nézni a „legszőkébb állatokat”, a jegesmedvét, meg a fehér eszkimókutyát! Milyen kitűnő táplálék kell ezeknek!

Nagyon belemelegedvén a témába, azt is kifejti a tanár, hogy a szőkék nehezebben viselik el a forró földi klímáját, mint a sötét, „melegvérű” emberek.

Hogy a szőkék a vérszegénységtől és kimerültségtől megóvhassák magukat, megfelelő ételeket ajánl nekik az angol professzor;

egyenek például elsősorban rákot, azután sok marhahúst, borsót, babot, diót, sajtot. A friss gyümölcsöt, salátát, egyéb főzeléket, tojást engedjék át a szőkék a „sötétszínűek”-nek.

Hogy a karcuságra törekvő modern szőkék megőrülnek-e ennek a „felfedezésnek”, nem merjük hinni. Mikor már a legnagyobb ravaszsággal és önmelegtagadással, savanyu almával, citrommal, piritott kenyérrel, nemvacsorázással nehezen elérték minimális testsúlyukat, éppen bab, meg borsó kell nekik sajttal, meg dióval?!

SZÍNHÁZ

★

Hefi műsor:

Szerda: Csókhercegnő. Operette-ujdonság először. A kolozsvári színházi évad egyik legnagyobb sikerű ujdonsága. Kolbay Ildikó, László Andor, Ihász Aladár főléptével. Kun Magda vendégjátékával. Sorozatszám: 25.

Csütörtök: Vincs előadás

Péntek: Judás Iskariós. Nikodémusz Károly pályadijat nyert, hatalmas bibliai tragédiája. Sorozat szám: 26.

Szombat (a Redoutban) Olympia. Molnár Ferencnek, az „Ördög”, „Liliom”, „Játék a kastélyban” szerzőjének legújabb darabja. A budapesti Magyar Színházban egymásután 100 előadást ért meg. Évek óta a legdiadalmasabb sikerű prózai ujdonság. Poór Lili első fellépése. Sorozat szám: 27.

Vasárnap d. u. 4 órakor: Aranyhattyu. Operette ujdonság, 4-szer Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, Kiss Manyival, László Andorral, Ihász Aladárral. Mérsékelt helyárak. Sorozat szám: 28.

Vasárnap este fél 9 órakor: Mersz-e Märy? Ötödször. Sorozatszám 19.

DYBUK

Héber kabbalista legenda

Különös attrakciónak szánták ezt a már-már világhírűvé vált zsidó darabot a Brassóban játszó kolozsvári színészek. Hálás színpadi alkotás, aminek éppen különössége miatt hatnia kell mindenütt a világon. Meséje egy régi zsidó legenda köré fonódik. A korán elhalt, életét egészen le nem élő ember lelke visszajár, s megszállja azt, akivel a földi életnek össze kellett volna kapcsolnia. Ez a Dybuk: hazajáró lélek.

Sötét hátterű, titokzatos erejű darab, amelyet maradék nélkül kihozni csak a sötétség és titokzatosság fokozott aláhúzásával lehet. A rendezés és a játszanitűdás viheti sikerre, mert a történet sovány, s csak a felvonás végeken fonódik idegfeszítően össze, pedig az idegfeszítésre épült fel az egész darab. A kabbalisztika, ami feszült hangulatot eredményezhetne, tulajdonképpen csak egy szellemidézésben nyilvánul meg a harmadik felvonásban. A színészekre hárul tehát az a nagy feladat, hogy lankadás nélkül adják meg a darab nehez zsidó levegőjét.

Bizonyos, hogy a vilnaiak a Dybuk-ból többet kihoztak, s azok a részek is éltek, amik most vontatottak, szinte-szinte unalmasak voltak. Áll ez különösen az első felvonás és a harmadik felvonás elejére, ahol az idegekre menő mese a darabból is hiányzott. Ahol azonban maga a darab diktálta a tempót, ott a színészek is meglevenedtek, s kifogástalant nyújtottak. Petrőczy Alice a második és a harmadik felvonásban elsőrendűt nyújtott. Kemény kezdetiől végig ura volt szerepének és igen

Medgyaszay Vilma Bukarestben

Alhambra-színház 1928. június 23.
Str Sărinđar szombat, 9 órai kezdettel.

Egyetlen sanzonestély!
Magyar, német, francia műsor!

Jegyek „MOZART”-nál,

6888

sokszor egyedül csak ő adta meg a darab anynyira szükséges hangulatát. Mihályffy művészt adott. Miklóssy Margit és Czoppán Flóra teljesen beleilleszkedtek a különös levegőbe, ami a többi mellékszereplőről nem mondható el. Selmezy az utolsó felvonásban jó volt, Tóth Elek is mindent elkövetett, hogy az utolsó felvonás sikerét biztosítsa. Lantos Béla zengő organumát a gyors beszéd sokszor lerontotta. Laczkó Aranka beszédmodora teljességgel nem talált bele a darabba.

A rendezés gondos, stílusos és hangulat-keltő szépségei Imre Sándor lelkiismeretességét dicsérik.

„Olympiára” is érvényesek a szelvénybérletek. Tekintettel arra, hogy Molnár Ferenc legújabb darabja, az „Olympia” szombaton este nem az Apollóban, hanem a Redoutban fog színrekerülni, rendkívül sokan fordultak azzal a kérdéssel a magyar színház igazgatóságához, hogy a szelvénybérletek érvényesek-e erre az előadásra? Az igazgatóság ez uton közli a bérlelőkkel, hogy a szelvény-jegyek érvényesek az „Olympia” szombat esti premierjére. Természetesen azonban, hogy miután a Redout nézőterének beosztása más, mint az Apollóé, a pénztár nem tudja pontosan a bérlet helyet biztosítani, azonban a szelvényeket ugyanolyan áru, s ugyanolyan rangú jegyekkel cseréli be a Redoutban, mint a milyenre az az Apolló nézőterére érvényes.

Molnár Ferenc legújabb darabja: „Olympia” — Poór Lilivel. Szombaton este a Redoutban fogják bemutatni Molnár Ferenc legújabb darabját, az „Olympia”-t. Az „Ördög”, „Vörös Malom”, „Liliom”, „Játék a kastélyban” világhírű szerzőjének ez a legújabb darabja olyan diadalt aratott ez évadban Budapesten a Magyar Színházban, hogy száz estén töltötte meg a közönség zsufolásig a nézőteret. Amerika és Európa minden városában készülnek az „Olympia” előadására. Az „Olympiát” Brassóban az egymásra torló ujdonságok miatt csak egyetlen egyszer tudják előadni: Szombaton este. Épen azért, aki meg akarja nézni Molnár Ferencnek ezt a világhírű darabját, az siessen helyét biztosítani az „Olympia” szombati esti premierjére. A jegyeket az Apolló pénztáránál árusítják.

Vasárnap este közkiánatra ötödször: Mersz-e Märy? Négy zsufolt nézőtér kitörő, hangos és szünni nem akaró tapsai avatták az idei évad legnagyobb sikerévé a Mersz-e Märy? című angol operett-revüt. Rengeteg sokan fordultak a színház igazgatóságához azzal a kéréssel, hogy miután nem volt még alkalmuk ezt a boszorkányosan változatos, nagyszerűen mulattató revüt látni, tizrék ki ötödször is a „Mersz-e Märy”-t. Az igazgatóság engedett az általános kérésnek, levette műsoráról a vasárnap estére hirdetett Tatárjárás-t, s helyette kitűzte a Mersz-e Märy-t. Így tehát vasárnap este ötödször fog színrekerülni a Mersz-e Märy? és pedig a premier diadalmas szereposztásában.

IRODALOM, MŰVÉSZET

— Orgonahangverseny. Az orgonahangverseny a Fekete templomban ma van, fél kilenc órai kezdettel. Jegyek 40 és 60 lejes áron a Klingsor hangversenyirodában kaphatók, valamint 8 órától kezdve az esti pénztárnál, a Fekete templommal átellenben.

Judás Iskariót. Pénteken egy talpalatnyi hely nem marad üresen az Apolló óriási nézőterén. Ezen az estén fogják bemutatni Nikodémusz Károly pályadijat nyert, Kolozsvárott óriási sikert aratott hatalmas bibliai tárgyú tragédiáját, a „Judás Iskariót”-ot.

septiline

Dr. Narodetzki-féle Superlithinée

Nyáron a legjobb
hűsítő ital

Ivó- és
gyógyvíz,
lágy és
pezső

Különösen ajánlatos
érelmeszesedés,
zsába és
reumatikus
bántalmaknál

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában
Egyedülről is Románia részére
Drogeria Standard, Bukarest, Str. Zorilor 2
Lej egy doboz ára. Csak 12 adagot tartalmazó
bádogdobozokban kerül forgalomba.

»TECHIRGHIOI«

VILA »NEPTUN«

2969

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgótermek. Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Két csukottautó a penzió-vendégek részére rendelkezésre áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők:

București 1, 84. Paris 4.

Keresünk egy a gőzölt bútorkészakmban teljesen jártas agilis

fűrészkészelőt,

továbbá egy

erdőkezelőt

ki rönk és tűzifatermelésben megfelelő gyakorlattal bír. — Csakis abszolút önálló szakőrök, kellő referenciával felszerelt ajánlatait kéri fizetési igények megjelölésével „Sohodol” Erdőipari Részvénytársaság, Oradea.

7014

„VULCAN” gépgyárnál

Aiud - Nagyeneden

Hofher és Schrantz-rendszerű 720, 800 és 1000 mm. cséplőgépek olcsó árért és kedvező fizetési feltételek mellett eladók.

6948

Mielőtt fürdőre utazik

okvetlenül vásárolja meg a „HERMES” vasúti menetrend-könyv IX-ik nyári kiadását, mely román, magyar és német nyelvű, komplett vasúti utmutató. Ha lakóhelyén nem kapható, küldjön be bélyegben 50 lej a kiadó ELEKES hírlapirodának, Brassó, mely portómentesen azonnal megküldi.

6337-4

A román királyi 11390. számú,

»Ujtások az asztali mérlegek terén«

szabadalom tulajdonosa érintkezésbe lépne az ország gyárosaival, vagy vállalkozóival szabadalmának értékesítése céljából. A szabadalom tulajdonosa vagy jogosultságát adni kihasználására, vagy eladná azt

Érdeklődők forduljanak Ing. Theo Hillmer szabadalmi irodájához București 1., Str. Cazărmei 9.

7010

SPORT

Az állam nem ad pénzt, az FSSR pedig elkezelte az olimpiai adót

Sehol a világon anyi bizonytalanság nem kísért az olimpiászra kiküldendő atléták előkészületeinek kérdését, mint Romániában. Az 1924 évi kirándulás epilógusa után a felháborodott közvélemény nem nagyon mutatkozott hajlandónak újabb olimpiai kiküldésre pénzt adozni. Az FSSR mindezek ellenére, belátva a kiküldés fontosságát, bevezette az egylejes olimpiai adót, majd az utolsó évben öt lejre emelte fel.

Három év alatt milliókra szaporodott az olimpiai alap és mégis, ma, az atlétikai olimpiász előestéjén nincs az FSSR pénztárában anyyi pénz, hogy ki lehessen küldeni tíz atlétát. Még a tavasz folyamán kérdést intéztünk az illetékesekhez, hogy hová szivárogtak el a befolyt százezrek, melyek kizárólag az olimpiai kiküldésre gyűjtettek. Válasz sehonnan sem jött. Egyetlen egy román lapnak sem volt bátorsága felvilágosítani a közvéleményt arról a határozottan könnyelmű pénzkezelésről, mely az FSSR bukaresti berkeiben folyik büntetlenül. A Gazeta Sporturilor, az egyetlen romániai sportlap soha nem vet fel sportot érintő problémát, s az olimpiai alap elszívargását hallgatólagosan természetesen találta.

Az olimpiai alap tehát ismeretlen helyre vándorolt, egészen máshová, mint ahová az áldozatkészség szánta. Nyilvánvaló, hogy valami meg nem engedett manőverrel állunk szembe és mégsem látunk senkitől megmozdulást, követelést, felelősségrevonást. Pedig közpénzről van szó, melynek sorsa méltán érdekli a közvéleményt.

A tavaszi közgyűlésen elhatározták, hogy minden kerületnek visszaszármaztatják a befolyt olimpiai adót. Nem tudjuk, hogy a többi kerületek kaptak-e vissza valamit, tény az, hogy a brassóiak 25 ezer lej körüli összeget küldtek vissza. Hogy mi történt a többi pénzzel, ami itt gyűlt össze s ami jelentős összegre rugott, Brassóban senki sem tudja. Valószínűleg „adminisztrációs költségek” fejében levonták.

Visszaküldték a pénzt a nagyváradi, marosvásárhelyi, szatmári, kisenevi, krajovai kerületeknek is, — legalább így határozták el a közgyűlésen, — hogy készítsék elő atlétáikat az olimpiászra. És itt követte el az FSSR a leg-

nagyobb hibát. Ahelyett, hogy centralizálta volna ezt a valóban országos ügyet, elszékelte. Megosztotta az erőt és a pénzt. Craiova adott pénzt, hogy román atlétákat ki lehessen küldeni és visszakarta a pénzt, hogy fordítsa az olimpiai előkészületekre. De kit készítsen elő?

Cristescu kapitánynak volt egy egészséges terve. Brassóba összegyűjteni a számításhoz jövő atlétákat és Kirchofer német tréner keze alatt treniroztatni. Senki sem sajnálta volna a pénzt, mert komoly, céltudatos előkészületet láthatott volna. De ez a szép terv megdőlt, sőt még egy sefejtező verseny is fiaskóval végződött.

Mert beleszólt az állam, és ahová a hatalom beleszólt, ott vége van minden komoly akarnak. Nem elég, hogy egy árva banit sem akar adni Románia reprezentánsainak, még azt is megnehezíti, hogy komolyan készüljenek a nagy erőpróbára.

Az FSSR most gyűjtéssel akarja behozni az atléták részére szükséges pénzt. Gyűjtőleveket adtak át a főváros pár előkelő amatőr sportmecenásának és így vélik megoldani az anyagi kérdést. Brassóban Cristescu kapitány, aki heroikus munkát végez, a központ tehetlenségére láttára, társadalmi gyűjtést rendez. A Károly-kupa versenyt és a jövő vasárnapi kerületi bajnokságot is ennek a célnak a szolgálatába állítja, mert a kiküldendő atléták nagyrésze brassói, s csak Brassó közönségétől várja a támogatást. Az állam rosszakaratú a sporttal szemben, az FSSR másfelé szórja a pénzt s a brassói sport ilyen körülmények közt kénytelen volt megérvényesíteni Bratiannu Vintila fatális mondatát: Mindent a magunk erejéből!

A atlétikai szakosztály nevében Cristescu kapitány szintén gyűjtőleveket küldött a nagyobb brassói vállalatokhoz, hogy adakozzanak a brassói atléták kiküldetéséhez. Az akció sikerrel bízta. A papírgyár, a vagongyár, a Prejmer posztógyár, az Albina bank ezer-ezer lejes adományukkal megnyitották a gyűjtést s a szakosztály a sajtó útján is kéri a sportkedvelő közönséget, hogy adományával tegye lehetővé a brassóiak amsterdami utazását.

Június végén lesznek a romániai országos tenniszbajnokságok

A romániai tenniszbajnokságok, mint a központ egy körleveléből kitűnik, az utóbbi években hanyatlást mutattak. Ennek a legfőbb oka az volt, hogy a vidékiek nem vehettek részt a bukaresti versenyeken.

Az idei bajnokság rendezői, az előkészületeket úgy tették meg, hogy a vidékiek is nagy számban résztvehessenek a küzdelemben. A versenyek nagyrésze ünnepnapokra esik. Június 29-én, Péter és Pál napján, pénteken kezdődnek és vasárnap érnek véget, tehát csak egy munkanapot veszíthetnek el a versenyzők.

A verseny védnöke Miklós királyi herceg, Színhelye a Tennis Club Roman-nak a Carol Davila-utca 9. szám alatti pályája. Versenyszámok: Férfi egyes, férfi páros, női egyes, egyes páros, I. és II. osztályú versenyzők részére, női páros I. osztályúak részére. Nevezési díj számonként 100 lej. A versenyek az FSSR szabályai szerint folynak le. A rendezőbizottság elnöke Jacobici I. ezredes, tagok: Anhauch Bunea, Káldori, Lányi, Lupp dr., Popper, Szabó dr., Tompa. Technikai rendezők: Markovici Radu ezredes és Schlosser. Nevezések Stefan Sfetcu Bukarest, Str. Zorilor 1. címre küldendők június 26-ig. Sorshuzás 27-én este 6 órakor lesz. A versenyeken Dunlop labdákat fognak használni. A rendezőség 20—25 versenyzőt az ONEF helyiségeiben tud elhelyezni, a többiek részére 300 és 200 lejes szobákat rezervált szállodákban. Lakásra és étkezésre vonatkozóan Teodorowski (Tennis Club Roman) ad utbagazistást.

— Holnap délután Brasovia—Olympia bajnoki mérkőzés. A brassói kerületi labdarugó-bajnokság utolsó mérkőzése zajlik le holnap, csütörtökön délután fél hét órakor a Brasovia pályán. Az örök riválisok találkozása a szezon egyik legnagyobb jelentőségű bajnokija lesz, ez a játék, melynek kimenetelétől függ az összes csapatoknak a listán való helyezéseinek kérdése. Előmérkőzés: BMTE—CFR.

† Öt olimpiikon indul a brassói vasárnapi versenyen. A brassói sportkerület vasárnapi rendezői kerületi bajnoki versenyeket az Olympia sportpályán. A versenyek magas színvonalát biztosítja az, hogy indulnak a katonai atléták, továbbá két idegenegyesületbeli rekorder. A versenyeken az eddigi jelek szerint öt-hat olyan atléta indul, akinek egész biztos kilátásaik vannak az olimpiai kiküldésre. Lejön Temesvárról Péter, a TAC kiváló sprintere, Dávid, a Jiul dobója, ezenkívül egy sereg kitűnő brassói atléta: Cristescu kapitány (Brasovia), Stefan, Russu, Fritz, Bodea, Pop Zorila, Scheirich és az Olympia hatalmas atléta gárdája. A verseny minden tekintetben sikeresnek ígérkezik, és a jelek szerint ez az első komoly atlétikai próba az országban.

† A WAC Brassóban. Az egyik legjobb bécsi csapat, a Wiener Athletiker Club vezetősége befejezte romániai turájára vonatkozó tárgyalásait és megállapodott Temesvárral, a Zsilvölgy, Bukarest, Plojest és Brassó legjobb csapataival való mérkőzésekre vonatkozólag. A híres elsőosztályú csapat első romániai mérkőzése július 5-án lesz Temesváron, Brassóban július 11-én, szerdán játszanak egy megerősített Coltea ellen. Jegyeket már e hét csütörtökétől kezdve lehet váltani Geller sportüzletben, (páholy, álló és sportjegyeket) és Benkő könyvkereskedésében (tribünjegyeket).

★

KÖZGAZDASÁG

A magyarországi földreform és gazdavédelem

Magyarországon szüntelenül foglalkoztatta a pénzügyi köröket a földreform pénzügyi befejezésének feladata. A reform nem esett olyan időkre, amelyekben hosszú lejáratu zálogleveleket lehetett volna kibocsátani és ezen a legtermészetesebb módon biztosítani a reform pénzügyi sikerét, ma már azonban komolyan lehet gondolkozni ennek a nagy műveletnek a végrehajtásáról. A pénzügyminisztérium ismételt becsléseket végzett arra nézve, hogy mennyit tesz erre a célra a tőkeszükséglet. Magyarországon a földreform sokkalta kisebb arányú volt, mint például Romániában, azonban még így is kb. 250 millió pengőre — hét milliárd lejt meghaladó összegre — van szükség, ha nemcsak a földbirtokosok kártalanítását tűzik ki célul, hanem azt is, hogy az új tulajdonosokat, akik természetesen valamennyien pénztelen kisgazdák, ellássák a szükséges minimális forgótőkével, hogy azok kellő gazdálkodást folytathassanak az új birtokon. Ez a második része a feladatnak természetesen éppen olyan fontos, mint az első, mert csak ezzel lehet a megzavart gazdasági vérkeringést ismét szabályos működéshez segíteni.

Romániában mesterségesen is táplálják azt a közvélelményt, mintha az ilyen természetű művelet, — amelyre Romániának természetesen sokkalta nagyobb szüksége volna, mint Magyarországnak, — az állami terheket emelné. Erről természetesen szó sincsen. Az állam pénzügyi erejét ez a művelet csak közvetve veszi igénybe és természetes, hogy jól csak az az állam tudja ezt lebonyolítani, amely elég erős ahhoz, hogy a feltételeket diktálhassa és amely mintegy kezsként tud szerepelni ebben a tranzakcióban. Az államot azonban köz-

vetlenül nem érinti sem a kölcsön kamata, sem annak törlesztése: ez mind a tulajdonosok egymásközötti ügye, amely megfelelő rendezés mellett végeredményben mindegyik félre nézve hasznos. Kétségtelenül országos jelentőségű ügy ez, de nem azért, mintha az államot közvetlenül érdekelné, hanem azért, mert olyan sok gazdát érint akár mint eladót, akár mint vevőt.

A gazdák érdekében egyébként is sok minden történik a mai Magyarországon. Legutóbb például a baromfitermesztés fellendítése érdekében osztott ki az állam egy fél millió pengőt a gazdák között: ennek a kamatmentes kölcsönnek az a célja, hogy minél gyorsabb ütemben végrehajtandó felfrissítés és nemesítés útján feljavítsák a magyar baromfinak és tojásnak az értékét. S ennél is nagyobb jelentőségű intézkedés az, amely szerint a gazdák-nak métermázsánként 25 pengő zöldhitelt biztosítanak, évi nyolc százalékos kamattal, amivel teljesen felszabadítják a gazdák között a tulkorai eladás kényszerétől. Enélkül a gazda kénytelen a legkorábbi időpontban azonnal pénzzé tenni a terményeit. Mikor a pesti tőzsdén a buza ára 30—32 pengő, ami vidékenként 27—29 pengős árnak felel meg, a gazda az újbuzát 20—22 pengős áron kénytelen elvesztegetni, ha megfelelő zöldhittel nem segítenek rajta. A magyar gazdasági körök például kíváncsian várják annak a román gabonaosztályozási és raktározási törvénynek a végrehajtását, amelyet minden hitelerő nélkül terveznek és akarnak végrehajtani. Ilyen intézkedésekkel az állam csak árt az országos gazdasági szervezetnek, amelyet minden erejével szolgálnia kellene.

A Banca Nationala már megint pénzt ígér. Bukaresti jelentés szerint a termés országsszerte igen jónak ígérkezik és ezért a Banca Nationala állítólag 400 millió lejt bocsát a gazdasági életnek rendelkezésére a termés lebonyolítására. Ebből az összegből 300 milliót pedig a Casa imprumuturilor pe gaj (zálogkölcsönintézet) amely elsősorban a kisgazdákat akarja pénzrel ellátni. Az összegnek egyik részét állítólag már ki is osztották a gazdák között, a másik fele pedig megmarad tartaléknak az aratás idejére. A bukaresti közlés ehhez még azt is hozzáfűzi, hogy április 15-ike óta a Banca Nationala egy milliárdot meghaladó összeggel támogatta a kereskedelmet, ipart és a mezőgazdaságot, azonban ez a közlés nyilván tévedés. Mi állandóan figyelemmel kísérjük a jegybank jelentéseit és látjuk belőle, hogy annak kihelyezései nem egy milliárdot, hanem ennek csak kis részét tevő összeggel emelkedtek. A mezőgazdaság számára szánt támogatásból Erdélynek természetesen újból nem jutott semmi.

Az utódállamok gazdasági együttműködése. Bécsből jelentik, hogy az osztrák-magyar kereskedelmi kamara közgyűlésének keretében Schüller osztrák osztályfőnök előadást tartott a szétszakított területek gazdasági közeledéséről. Kifejtette, hogy a szétszakításnál Ausztria szenvedte a legnagyobb kárt, mert életképességében rendült meg. Az utódállamok gazdasági közeledésének véleménye szerint bizonyos mértékig nincsen akadálya.

Hirdetmény

A brassói róm. kath. egyházközség kettőszáz (200) öl elsőrangú tűzifára árajánlatokat kér. Feltételek: a fa az udvarra beszállítva és öbör rakva vésztetik át; fizetés minden beszállított 50 öl után; szállítási utolsó határidő 1928. október 1. Ajánlatok június 25-ig adandók be a plebánia hivatalban.

Brassó, 1928. június 18.

Dr. Péter Antal plebános.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 14230—1928.

A tényleges repülőltisztek kiképzésére Cotrocenben létező katonai előkészítő iskolára vonatkozó prospectus betekinthező a brassói városi katonagyőztesházban, Kapu-utca 63. II. 8.

Braşov, la 16 Iunie 1928.

Primar: Dr. Moga mp. Secretar General: Hertel mp.

Árlejtési hirdetmény

A Dăneşti—csikdánfalvi róm. kath. egyház új temploma felépítési munkálatainak biztosítására a község ház irodájában zárt írásbeli versenytárgyalást tart.

A pályázókat kérjük, hogy öt pecséttel lezárt ajánlatukat f. évi július hó 15-ének déli 12 órájáig a plebános kezéhez beadják szíveskedve.

A vonatkozó műszaki műveletek, feltételek a plebánián a hivatalos órák alatt betekinthezők s ugyanott az ajánlati és költségvetési űrlap 500 lej lefizetése ellenében beszerezhető.

D. nept. Csikdánfalva, 1928. június hó 14.

Egyháztanács.

Tüdőbetegek

kérjenek ismertető füzetet Oláh Károly plebános által feltalált csodahatású Antiphtysin allamilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszeréről. Füzetet bárkinek díjmentesen küld az egyedüli készítő:

OSVATH gyógyszerár TG-MURES.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (32)

A férfi elkeseredetten kacagott.

— Hát azt hiszed, azért nem vagy a szeretőm? Nem történt semmi, csak megcsókoltalak. Nem történt semmi, csak megvadítottál. Nem vagy rossz? Rosszabb vagy a bestiáknál, mert azok legalább ideadják magukat.

A leány rémülten hátrált az ajtó felé, kinyitva azt és a kulcsot magához vette.

— Legyen eszed, Bertil! Az ajtó nyitva van. Vedd fel a kabátot, valaki bejöhet.

A férfi egészen mulyává zsugorodott össze s már gyáva rimánkodással tette két kezét össze a leány felé.

De Dalma fölényéhez végre hozzájutva, hidegen parancsolta vissza.

A férfi gépiesen engedelmeskedett, de arcának sápadtsága csak fokozódott. Még bucsu előtt félig könyörögve, félig fenyegetődzve rapszodikusán beszélt.

— Ne kinozz így. Ezt nem bírom. Szeretlek és te is szeretsz. Minek ez a komédia? Így csak te szenvedsz. Majd meglátod, hogy nagyon boldoggá tudlak tenni.

A lánynak a képei jutottak eszébe. Most úgy érezte, hogy egy nagy zűrzavar van a lelkében. Művészet és szerelem viaskodott benne.

S mindezek felett egy vigyorgó arcú gnóm ült, fejével integetve képzeletében. — az Érdék.

Ezt az egy szót megértette s szeliden szólt minden ravaszságát összegyűjtve magában, így gondolva — holnapután lesz a kiállítás megnyitása — holnapra ürtügyet keresek — sürgönyön hazahívunk — ez jó lesz. Ma este van a zsűri.

Támolyogva ment le Dalma a lépcsőn. Érezte, hogy utóljára, hacsak nem akar elkárhozni. Inkább művészi ambícióját áldozza fel, de nem lesz rossz leány. Mert még jöhet valaki. És ő fehér ruhában, mirtusz koszorúval emelt fejjel akar az oltár elé lépni.

— De hisz nincs már ehhez semmi joga, furta a lelkét s rágt a lelkiismeretét a hidegarcu Cerberusa. És egyszerre eszébe jutott ismét Tressinger Amália: Hogy is mondta csak?

— „A jogokat bitorolják, maguknak sikasztják az uri leányok, a prevosti felszűznek... és mirtuszkoszoruban esküsznek, az arcukra festett szende pirral...”

Igy mondta Amália, valahogy így...

XVI. Fejezet.

Reményi Albert nagyon bosszus lett, mikor Dalma mentegetődző levelét elhozta egy hordár, Sürgönyöztek érte, haza kellett utaznia.

— A kis ravasz! sziszegte a fogai közt. Ki akar siklani a körmeim közül. Ő bánja meg!

Az elbírált képeket már rendezték a termekben.

Másnap volt a megnyitás. Fényesen sikerült. Dalmáról is igen elismerő kritikát írtak és „Salome” című tanulmány fejét az első nap megvette egy gazdag gyáros.

Reményi megsürgönyözte Dalmának, gondolván, ez irányában jókedvre és engedékenységre hajlítja. A kép eladásában nagy része volt az igazgatónak, ki a gyáros érdeklődésére nagyon melegen ajánlotta a jövő nagy zsenijének képét.

Dalma nagy tüprengésben élte napjait. Az alternatíva rettenetes kinokat okozott a lelkének, — egyszer ide, máskor oda ráncigálta döntő képességét. Végül elhatározta, hogy Belához utazik, — tőle kér tanácsot — őszintén feltárva előtte mindent.

Gyorsan összecsomagoltak és édesanyjával, — ki különben is készült Belához, — együtt utaztak Füzespusztára.

A körülmények semmiképpen sem kedveztek Dalmának, mert Bella két hónapos kicsinyével el volt foglalva, s az anyaság újdonságai megváltozott kötelessége és munkaköre más irányba terelték egyéniségét és talán életfelfogását is.

(Folytatjuk.)

Halló! Erdélyiek Bukarestben! Grand Restaurant: Caffe Parcul Otoseanu Bukarest, Str. Matei Milo (Teatrul National mellett.) Tulajdonos: BOHM BANDI és Társa Transilvania-étterem. Pontes és gyors kiszolgálás. Erdélyi fajták. 2. Esténként Halász Lajos hírneves erdélyi cigányprimás és zenekara hangversenyez.

SZOVÁTA-FÜRDŐ

a csodahatású sóstavaivól ismert subalpin gyógyhely az idén leszállított áráival június elsején nyitotta meg az 1928. évi szezonját. — Autóbusszközeledés minden irányból.

Penzió árak a következők:

Dr. Krausz József kóser pénzió 500 lej	
Huzella-villa	300 lej től fölfele
Sándor Anna-villa	250
Edith-villa	220
Központi-villa	220
Szabó-villa	220
Packsz-villa	220
Szentiványi-villa	220
Pekry-villa	220
Zapodeanné-villa	220
Egyetértés-villa	220
Biro Pál, Regina Maria-villa	160
Borbélyné, Kornélia-villa	220
Legutolsó villában szobák pénzió nélkül is.	

Szoba-árak:

Illyés-villa	150 lej től fölfele
Vilma-lak	40

Eltérő és utószámon 25 százalékos engedmény.

Szovátai villatulajdonosok.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 250% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.

Ugyanazon szövegtől apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszlevéllel felszerelt kérdések kérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincs hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizeti.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények. Fordson traktorok, malomok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Temesvár. 2934

40 HP. Deutz Diesel motor majdnem új üzemből látható, ugyanott kétjáratu malom leszerelve eladó. Beha György Timișoara, Recasi-ut malom. 2924

Szalámi, sonka Szalámi kg.-ként 170— lei, sonka kg.-ként 84— lei. Szállítók posta fordultával. Arjegyzéket küldők kérésükre. Kleverkausz, szalámigyár, Brassó. 6209

Gőzgép (locomobil) Nicholson 38 PS. üzemből megtekinthető, szalagfűrészek 800 és 900 mm-es. és gyalogép, egyengető, valamennyi üzemből állapotban eladó „Bran” R. t. Brașov-Bartolomeu. 6915

Villetelek 570 m² (gyümölcsfákkal) közel a város centrumához, szép kilátással, előnyösen eladó. Közelebbi Brașov, Korház-u. 11. I. em. 6916

Nyírfafasznit keresünk megvételre bármely mennyiségben. Csakis száraz, 35 mm. vastagság 19 cm. szélességtől feljebb. Ajánlatokat Incze és Nagy Ráznov—Rozsnyó kerük. 7002

Építéshez tíz darab vasgerendát keresek. Dájbukát Ghimesfagat címre kérek. E 1305

Kellemetlen hajszálak kiirtása

rancok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

2934

„Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44.

Használt cséplő-garnitúra mely áll egy 800 mm. MAV. cséplőből, 10 HP. Kállai benzínmotorból kis szíjjakkal, fűszij és emelővel 800 Dollárért kedvező feltételek mellett eladó. Megtekinthető Baranyi Imre, Târgu-Mureș, Katona-u. 1 sz. 6925

Vékonyhéjú dió kilogrammként 22 lejért kapható vagontételben is Breier Izidornál Déván. E 1322

A gazdaközösséghez! Vásárolhattok öszig terjedhető fizetés feltétele mellett minden ruházati cikket a „Hymen” eladási vállalatnál Sepsiszentgyörgyön. 6907-4

Clayton Schutieworth cséplő Garetkázán 6 HP. olcsón eladó Weisz rézműves, Szilágysomlyó. E 1389

Vajat fürdők részére postán, taxival rendszeresen legolcsóbban szállít „Untus” Brassó, Str. Canalului 4-b. E 1340

Eladó 5 HP. MAV. cséplőszekrény, Clayton kazán szíjjáratással. A gépek külön is eladók Pál Lázár Catalina E 1405

Eladó egy jókarban levő Cornick marokrakó arató gép Deák Mihály Lécfalva. E 1385

Eladó egy Oberursal 14 HP. üzemből benzínmotor. Kalit András, Hosszufalu. E 1414

Teljesen új varrógép eladó Székelyné, Hosszú-utca 94. E 1412

János Géza féle ház szombat reggel 9 órakor árvereztetik a bíróságnál. E 1410

Eladó 150 hkl. czeinai fajbor. Cím: Vincze József, Alba-Iulia. E 1409

Szatmáron kerékpárok, varrógépek, írógépek legolcsóbb beszerzési forrása Rozsnyay és Jászay műszerészknél Vattyányi-ut 2. E 1406

Be van bizonyítva,

hogy egy pohár szeszes ital sohasem lehet a szervezetre azzal a hűsítő és frissítő hatással, amit egy pohár szóda-ásvány, vagy még inkább friss forrásvíz nyújt, a GUTT-féle tiszta havasi málnaszörppel vegyítve, elfelejtve ennek a szörpnek felséges ízétől és nagy tápértékétől.

Georg Gutt

gyümölcs-szörp és gyümölcs-íz gyára Rozsnyó-Râznov, Brassó mellett 6736

Turbinás, hengeres, radiális koptatós-szítás vizimalom eladó. — Kása György, Szilágysborzás. E 1442

Eladó Wörner gyártmányú kétjáratu modern malom felvonóval, sikszitával. Cím Szabó György Simeria. E 1407

Állást keres

Kereskedelmi végzettségű iródi vagy pénztárnoknői állást keres. „Szorgalmas” E 1411 jellegre a kiadóban.

Rövidesen elfoglalható felügyelői, pénzeszedői, raktárnoki állást, vagy vegyeskereskedést italmérséssel szálalakra, esetleg bérbe keresek. Készpénz biztosítékkal rendelkezem. — Megkereséseket Kovács Ferenc Armaseni Jud. Ciu. E 1415

Állást nyerhet

Kerestetik nős urasági inas erdélyi urasághoz. A férfinél a német vagy román nyelv ismerete meg kívánatik, továbbá hogy asztalterítéshez és tálaláshoz értsen. Az asszony jó szakácsné legyen. Irásbéli ajánlatokat bizonyítvány másolatokkal felszerelve „Urasági inas” 1386 jellegre a kiadóhivatol továbbít.

Israélita tanuló vagy fiatal segéd kerestetik liszterületbe. Goldstein Dezső Albești, Iângă Sighișoara. 7008

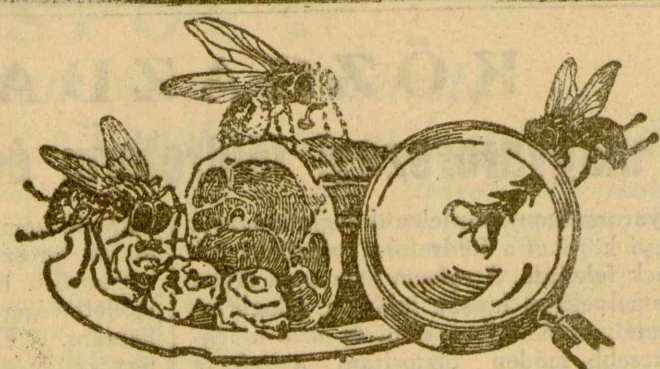
Tanulót fölveszek Schüttelhelm Ady varrodába — Hosszú-utca 10. 7006

A Mercurea-Niraj-i (nyáradszeredai, Marosmegye) ur Kaszinó italmérésének éttermének, valamint játektárgyainak és összes helyiségeinek kezelői állása megfelelő biztosítékkal és forgótőkével rendelkező egyénnel folyó évi augusztus hó 1-től kezdődő három évre betöltetik. Pályázati feltételek a Kaszinó elnökénél, vagy gazdájánál megtekinthetők. 7011

Lakás

Intelligens lakótársat keresek július 1-re csinosan butorozott emeleti szobába. Cím a kiadóban

Két butorozott szoba étkezéssel is kiadó București, Str. Turda 123 E1882

Nem nagyft az, aki azt állítja: Legtöbb bacillust a Légy szállítja.

Szennyes csatornákból, istállókból és bacillustömegekkel fertőzött egyéb helyekről éhesen repül a légy asztalunkra. Labai, amelyekkel eledelünkön végigsétál, szinte elrohadnak a piszoktól és a bacillusoktól. Vajon jóízűen és szívesen fogyasztjuk-e el azt az eledelt, melyet a bacillusokkal megrakott rovar beszennyezett? Ne túljuk, hogy asztalunkon az élet e szeméthyordói mindennapi vendégek legyenek, pusztítsuk el a legyeket Flit-tel.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifűrkészíti azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyokat és lárvákat, amelyek lyukat rágna a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselő: Drogherie Standard București, 2. Strada Zorilor

Vizaknáfürdőn „Villa Edith” teljesen renoválva fürdővel szemben, nagy kerttel elsőosztályos szobák, júniusban 1500—2000 Lejig. Adó, kiszolgálás befoglaltat konyhák rendelkezésre. E 1353

Utazók Szatmáron álmással szemben hotel „Park” tiszta szobák, orth. kóser izletes konyha. E 1350

Akt Tusnádfürdőn akar nyaralni, a „Bence-Villa”-ban olcsó és jó ellátásra talál. E 1408

Gyermektelen házaspár egészséges lakásba elfogad gondozásba öreg férfit, nőt, vagy gyereket. Saját ház. Cím 7009 sz. alatt a kiadóban.

Négy szobából, fürdőszobából, konyhából, kamrából és pincéből álló lakás kiadó. Popovici házban, posta mellett. 6973

Vizaknáfürdőn négy szobás konyhás ház kerttel, egész szezonra olcsón kiadó. Stasianné, Alsó-u. 28. E 1352

Vegyes

Villanyt mindenki Splendornál, Kut-utca 30-a szereljen. — Villanycikkek, lámpák, rádió nagy raklára. 6838

Kóser házikoszt házon kívül is kapható. Alsóvil-la-utca 1. Erdős Sándorné E 1413

Rendeléseknél hivatkozzék a Brassói Lapokra.

Az üzlet átépítése folytán előálló helyszűke miatt. kivételesen

10% engedmény

Orendi M. Tsa.

szőnyegház.

Bejárat az udvarban

2538

Faragottfa

Fenyő

Tölgy

Bükk fűrésztáru

Parketta

s az építkezéshez szükséges összes faanyag legjobban beszerezhető:

Kocsis András és Fiai-nál

Derestiyei-ut 33 szám. — Telefon 187.

2503